هفته نامهٔ

وآنان که در راه ما با جان ومال جهادکردند محققاً آنان رابه راه خویش
هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است
قرآن کریم

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

دور هفتم | سال پنجم | شمارهٔ بیست و هفتم | پنجشنبه ۱۸ عقرب ۱۳۸۵ | ۱۷ شوال المکرم ۱۴۲۶ — November 09 , 2006

استاد ربانی رهبر جهاد و مقاومت در مصاحبه با جمعی از رسانه ها:

ما دربارهٔ وضعیت کنونی کشور شدیداً نگران هستیم

این نگرانی را با رئیس جمهور درمیان گذاشتم و تأکید کردم که باید مردم و پارلمان و احزاب با شفافیت در جریان تحولات قرار بگیرند.

***

ما برای حل مشکل افغانستان همیشه خواهان تفاهم و مذاکره بوده ایم.

***

پیروزی دموکرات ها در آمریکا موجب یک سری بی تصمیمی و توقف در افغانستان خواهد شد.

***

باید زمینه یی به وجود بیاید که کارهای دفاع و امنیت را خود مردم افغانستان به عهده بگیرند.

واقف حکیمی در مصاحبه با استاد

دولت خواستار مذاکره باحکمتیار رهبرحزب اسلامی شد

دولت آقای کرزی به گونهٔ رسمی از حکمتیار رهبر حزب اسلامی خواسته است که به روند صلح بپیوندد.

این سخن را کریم رحیمی سخنگوی رئیس جمهور روز سه شنبهٔ هفتهٔ جاری دریک نشست خبری ابراز کرد وآن را ضرورت منافع ملی کشور خواند ولی پذیرش هر نوع پیش شرط از سوی حکمتیار را ردکرد.

آقای رحیمی این اظهارات را زمانی می کند که دوهفته پیش شخص رئیس جمهور در اثنای یک کنفرانس خبری از ملاعمر رهبر طالبان و حکمتیار رهبر حزب اسلامی خواسته بودکه به آشتی با دولت روی آورند و از تأثیر و وابستگی به بیگانگان رهایی یابند.

خبر گفتگوی دولت با آقای حکمتیار از مدت ها پیش بر سر زبان هاست اما این مساله ظاهراً پس از انتشار نامهٔ وی به مناسبت عید فطر که در آن از شرایطش برای پایان حملاتش برضد دولت یادکرده بود شتاب بیشتر گرفت. در آن نامه حکمتیار تعیین تاریخ خروج نیروهای خارجی از افغانستان را شرط کرده بود. اکنون از سوی یکی از سخنگویان حکمتیار شرطی دیگر نیز بدان افزوده شده است و آن سپردن مناطق نا امن جنوب و جنوب شرق به نیروهای تحت فرمان وی است.

سخنان روز سه شنبه رحیمی سخنگوی رئیس جمهور در واکنش با این اظهارات از سوی حکمتیار ابراز شده است. درحالی که یک روزپیش حضرت مجددی رئیس مجلس بزرگان حکمتیار را مسؤول خونریزی هایی خواند و مسالهٔ آغاز مذاکره با وی را کار پارلمان افغانستان گفت.

این موضع جدید دولت در قبال آقای حکمتیار در زمانی ابراز می شود که وی در قطار اسامه بن لادن و ملاعمر به عنوان تروریست در فهرست سیاه ایالات متحدهٔ امریکا و نیروهای ناتو در افغانستان قرار دارد.

درمیان مردم وصاحب نظران برای نزدیک کردن مواضع دولت و مواضع نیروهای حاضردر افغانستان در قبال آقای حکمتیار حدس وگمانه زنی هایی گونه گون وجود دارد که پذیرفتن هر یکی از آنها نیازمند زمان است.

عبدالله انس امیر مجاهدان عرب در شمال افغانستان:

القاعده را امریکا به عنوان یک نیاز بزرگ ساخت

عبدالله انس یکی از فعالان جبههٔ نجات الجزایر که در دوران جهاد در کنار شهید مسعود رزمیده بود سه شنبه هفتهٔ جاری در میز گردی زیر عنوان **صناعة الموت**/ مرگ سازی در کانال تلویزیونی العربیه شرکت کرده بود که موضوع آن بحث پیرامون القاعده و رهبران آن بود.

او در این بحث گفت که در مطرح کردن و بزرگ کردن القاعده امریکا بسیار نقش مهم داشت. چون پس از فروپاشی اتحاد شوروی و پایان یافتن دوران جنگ سرد از دید بسیاری از نظریه پردازان آمریکایی آمریکا به یک دشمن نیاز داشت و این دشمن بنیادگرایی اسلامی مطرح شد.

برای مصداق پیدا کردن این نظریه در عمل غیر از القاعده هیچ یک از سازمان های اعتدال گرای اسلامی را نمی شد مورد توجه قرار داد.

او دربارهٔ آنچه القاعده به عنوان جهاد انجام می دهد گفت: من افتخار دارم که در جهاد افغانستان شرکت کرده ام و اکنون هم با آرمان های جهاد زندگی می کنم. اما جهاد نظر به شرایط زمانی و مکانی می تواند انواع و گونه های متفاوتی داشته باشد. گاهی جهاد با سلاح نیاز است و گاهی با قلم و زبان و گاهی دیگر به گونهٔ دیگر. ما از جهاد اسلامی فلسطین برای نجات قدس حمایت می کنیم و خداوند ما را از ثواب آن محروم نسازد. اما این که کشتن مسعود جهاد باشد و کشتن مردم بی گناه در میتروی لندن و بمب گذاری در فرودگاه ها کسی از عالمان معتبر آن را جهاد نگفته است. بلکه دانشمندانی مانند شیخ قرضاوی پیوسته فریاد زده اند که بمب گذاری ها برای قتل مردم در عراق و لندن و جای های دیگر هرگز جهاد نیست بلکه عاملان آن مرتکب معصیت و گناه می شوند.

مولوی فضل الرحمن:

رئیس جمهور کرزی از من خواسته است بین او و ملاعمر وساطت کنم

آقای کرزی به مولوی فضل الرحمن گفته است که وی درگذشته با ملا محمد عمر رهبر طالبان رابطهٔ خوب داشته و قرار بوده است که به عنوان سفیر طالبان در سازمان ملل متحد معرفی شود.

مولوی فضل الرحمن رئیس حزب جمعیت علمای اسلام پاکستان یکی از گروه های مهم ائتلاف مجلس متحد عمل بر ضد حکومت پاکستان است و یکی از حمایتگران مهم طالبان در افغانستان بوده است.

در این اواخر رئیس جمهور برای شماری از رهبران پاکستانی نامه فرستاد تا آنان بین او و مخالفان مسلح حکومت وساطت کند. مولوی فضل الرحمن یکی از این جمع است. همچنان آقای کرزی با وی به مناسبت عید فطر تلفنی نیز صحبت کرده است.

مولوی فضل الرحمن با رسانه هایی مانند بی بی سی و تلویزیون الجزیره دربارهٔ این نامه و گفتگوهای تلفنی سخن گفته است.

مولوی فضل الرحمن به آقای کرزی گفته است: ما همیشه به افغانستان چه دولت وچه ملت همکاری و همدردی داشته ایم، و می خواهیم که افغانستان یک کشور اسلامی و آزاد و پر امن و پیشرفته به وجود بیاید. و افزوده که اکنون تا هنوز در رخصتی های عید قرار دارد در چند روز آینده شورای مرکزی حزبش را می خواهد و دربارهٔ چگونگی همکاری شان با آقای کرزی تصمیم می گیرند.

مولوی فضل الرحمن در بارهٔ این پرسش که گفته می شود آقای کرزی مانند پیمان وزیرستان شمالی یک توافقی را با طالبان صورت بدهد، گفته است:

وضعیت وزیرستان شمالی با موضوع افغانستان فرق دارد، در وزیرستان شمالی معلوم بود که طرف ها چه کسانی هستند، علمای مربوط به جمعیت علمای اسلام در وزیرستان با ما رابطه داشتند و حکومت پاکستان هم یک نظرداشت و با ما رابطه داشت، اما در افغانستان یک مشکل هست که طالبان نیروی مخالف دولت از سوی سازمان ملل تروریست خوانده می شوند، وما هم رابطه یی را که با آنان در زمان حکومت شان داشتیم اکنون نداریم چون آنان پنهان هستند اکنون می بینم که ما چه نقشی در این رابطه می توانیم بازی کنیم، اما اقدام آقای کرزی را برای حل مساله ستوده وگفته است ما هم، به این باور هستیم که جنگ راه حل کشمکش های موجود نیست بلکه مفاهمه است.

اما مولوی فضل الرحمن ادامه درص۸

مجاهد
ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان
مؤسس: استاد برهان الدین ربانی
سال تأسیس: ۱۳۵۷ خورشیدی
ناشر : دفتر فرهنگی
زیر نظر هیأت تحریر
آدرس : کابل- چهار راهی زنبق ـ هتل و رستورانت زنبق طلائی صندوق پستی : ۲۲۶
شمارهٔ تلفن: ۰۷۰۲۸۵۱۳۹
Website: www.mujahid1357.com
E-mail: Mujahid1357@Yahoo. com

کوم درې وزیران به ونازول شي؟

سوله پال

څو ورځې وړانـدې د کورنیـو چـارو وزارت د امنـي پولیسـو رئیس جنرال اغبر رسنیو ته په ډاګه کړه چې:

"پـه کابـل ښـار کـې د پاسـوالونو د روزنـې شـپيته بهرنـي مرکزونـه دي، دوی لــه دولـت سـره ثبـت نـه دي، او د دولـت لــه مخـالفينو سـره د تخريبـي وسـايلو او مـوادو پـه ليږد او ورکـړه کـې لاس لـري، جنـرال اخطـار ورکـړ کـه دوی خانونـه ثبـت نـه کـړي، نـو بنديز به پرې ولګول شي."

دا لـه بهره د يـوې تپـل شـوی دموکراسۍ يـو بلـه نـا دوده ده چې جنرال اغبر تـرې پـرده پورتـه کـړه، دموکراسـي خـو بايـد د دې لپـاره وي چـې مونـږ پـرې لـه بهـره راوتلـې سـوړې تـپې کـړو خـو لـه دې ډول دموکراسـی نـه د دی پرځـای چـې هېـوادوال ګټـه پورتـه کـړي بهرنـي پـه تيـره بيـا زمونـږ د خـاوری د ثبـات او امنيـت دښمنـان حـد اکثـر ګټه اخلي!

پـه دې نامـه چې افغانسـتان پوليسـي سـاتندويه ځـواک نـه لـري او د دې ډول مراکـزو جـوړول اړيـن دي؛ خـو دا ډول بهرنيـان چـې د دوی پـه ادعـا لـه ترهګرۍ سـره پـه مبـارزه کـې يـې لـه افغانسـتان سـره ګټـې شـريکې دي څنګـه د خپـل ناسنجول شـوي برنـامې لـه مخـې د انتظـامي ځواکونـو د روزنـې پـه نامـه پرديوتـه د فعـاليتونو لاره چـاره برابره کړی ده؟!

ايـا دا ښـه نـه وه چـې نړيوالـو د کورنيـو چـارو لـه وزارت سـره د زړه لـه اخلاصـه مرسـته کـړې وای او د ملـي پوليسـو يـو غښتلی ځـواک يـې رامنځ ته کړی وای.

د المـان لـه هېـواده نـه زمونـږ هېـوادوال ګيلـه مـن دي چـې پـه نړيوالـه سـطحه يـې زمونـږ د پوليسـو د روزنـې ژمنـه پـر غـاړه اخسـتې؛ خـو د پـام وړ ګامونـه يـې نـه دي پورتـه کـړي او پـه دې بـاب هيلـه ده چې المـان خپلـو نيمګړنوتـه پـام وکـړي او پـر خپلې کـړې نړيـوالې ژمنـې سـر بېـره د پخـې دود بـزی دوسـتی لـه مخـې د پوليسـو د روزنـې پـه اړه خپل اخلاقي پور ادا کړي.

دغسـې د کورنيـو چـارو د وزارت د کابـل د پوليسـو قومنـدان جنرال ګذر رسنيوته هغـه څلور تنـه لـه نيـول شـويو چـاودونکيو مـوادو او اړونـد وسـايلو سـره وښـودل چـې د ورانکـارۍ لپـاره زيرمـه شـوي وو، او پـه دې کـې خـو دو تنـه داسـې وو، چـې د جومـاتونو امامـان وو. او پـر دې سـربېره د دې وزارت د جنـايي چـارو مسـوول هـم د کابـل پـه شرق کـې د دقيقـو اطلاعـاتو لـه مخـې زيرمـه شـوی ماينونـه راوسـپړل او تورن کسان يې هم وښودل.

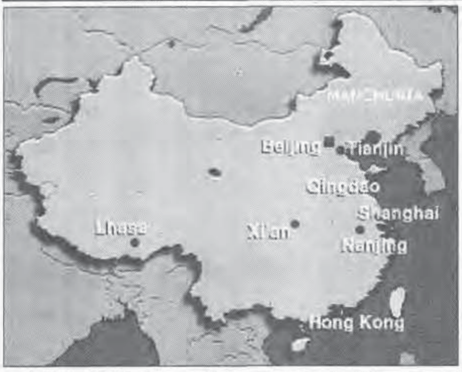
د کورنيـو چـارو وزارت دا ډول فعاليتونـه د سـتاينې وړ دي. او دا وزارت پـه دولـت کـې د زړه غونـډې دی، کـه زړه روغ رمټ وي؛ نـو ټـول بـدن ورسـره سـالم وي، نـو هيلـه ده، چـې دا وزارت د خپلـو اداري سـمونو پـه لـړ کـې کاربوهـان او وطـن تـه ژمـن هېـوادوال وګومـاري او زمونـږ مشـوره دا ده، چـې د کابـل ښـار د ټولـو حـوزو آمـران دې لـه جومـاتونو سـره نـږدې اړيکـې ولـري، لاړم تبليغـات دې وکـړي او د منبـر لـه لارې نـه دې ولـس د امنيـت سـاتلو، د پرديـو د دسيسـو شـنډولوته رابـولي او پـه دې اړه چـې د نهمـې امنيتـی حـوزی آمـر کـوم فعاليت پيـل کـړی، تـر يـو حـده د پـام وړ دی او دا چـارواکی کلـه کلـه د خپلی اړوندې حوزی په جوماتونو کې تبليغ کوي.

زمونـږ نظـام، "اسـلامی جمهـوری دولـت" دی؛ نـو ځکـه ارو مـرو انتظـامي چـارواکی بايـد لـه جومـاتونو سـره نـږدې اړيکـی ولـري او حتـی وړانـديز مـو دادی چـې د کورنيـو چـارو وزارت د ګـردو جومـاتونو لـه امامـانو سـره د اړيکـو ټينګولـو لپـاره د حـج او اوقـاف لـه وزارت سـره نـږدې امنيتـی اړيکـی ټينګـي کـړي چـې د هغـو دوو تنـو نفوذي کسانو په څير مخنيوی وشي.

دغسـې د حـج او اوقـاف وزارت دې هـم د سـمو اطلاعـاتو لـه مخې لـه ښځـه د ټولـو امامـانو او خطيبـانو پـه چـانولو کـې زيـار وباسـي او هغـه کسـان چـې د پرديـو د نفـوذ وسـيلې وي يـا د پرديـو پـه ګټـه دربځونـه نيسـی پـه لومړي پړاو کـې هغـوی تـه توصيـه او کـه نـه د نظام له غوښتنې سره سم دې ورسره چلن وکړي.

اوس چـې د امنيـت او تبليـغ پـه اړه خبـرې کـوو او لـه خپلـو شـتو امکانـاتو نـه د ثبـات او امنيـت راوسـتو لپـاره قلـم خوځـو؛ نـو بـده نـه ده، چـې وليکـو: ځينـې تلويزيونـه داسـې خپرونـې لـري، چـې د پرديـو د فعاليـت لپـاره پکـې وهـي؛ دا نـو د فـرهنګ او ځوانـانو د وزارت دنـده ده، چـې د دې ډول تلويزيـوني برنـامو د مخنيـوی لپـاره د خپلـو ملـي ګټـو پـه پـام کـې نيـوو سـره جدی ګـام پورتـه کـړي، کـه پـه رښتيـا دا درې وزارتونـه د ثبـات پـه راوسـتو کـې لـه يـو بـل سـره همغـږی شـي؛ نـو دا بـه د ثبـات راوسـتو لپـاره بريـالی تجربـه وي او وزيرانـو بـه يـې د ولـس لـه خوا څخه ونازول شي.

چین اژدهای بیدار شده!

وحید مژده

در دوران طالبـان یکـی از مقامـات امـارت اسلامی سفری بـه چین داشـت. در بازگشـت از وی دربـارهٔ مـذاکراتش بـا مقامـات چینـی پرسـیدم. وی گفـت: مـن ضـمن صـحبت دربـارهٔ مسـایل دیگـر، بـه مقامـات چینـی گفـتم کـه سیاسـت هـای شـما در سـطح جهـانی بـا قـدرت بزرگ نظامی شما مطابقـت نـدارد. شـما بـه عنـوان یک قدرت بزرگ آسـیایی بایـد سـهم بیشـتری در دفاع از آسـیا بـه عهـده بگیریـد و بـه امریکـا و در مجمـوع غـرب اجـازه ندهیـد کـه بـه بهانـه هـای مختلـف بـر کشـور هـای ضـعیف آسـیایی زور بگوینـد و منـابع طبیعـی آنهـا را بـه غـارت ببرنـد. وبعد به شـوخی گفـتم: اگـر شـما از مجمـوع یـک میلیارد جمعیـت تـان فقـط ده میلیـون را در تلفـات جنگ بگیرید، دنیا را فتح می کنید.

اما جواب مقامـات چـین در ایـن زمینـه بـرای من بسـیار عجیـب بـود. آنهـا متواضـعانه و مؤدبانـه کـه بخشـی از خصوصـیات مـردم چـین اسـت بـه من گفتنـد کـه معـذرت مـی خـواهیم نظـر مـا در مـورد قـدرت، بـا نظـر شـما طالبـان کمـی تفـاوت دارد. تجربـهٔ تـاریخ چنـد هزارسـالهٔ چـین کـه نسل به نسـل بـه مـا رسـیده اسـت نمایـانگر ایـن حقیقـت اسـت کـه سـلطهٔ زور هرگـز پایـدار نخواهـد بـود. در طـول تـاریخ مـا مـورد هجـوم و تحت استعمار قـرار گـرفتن را هـم از طـرف غـرب و هم از جانـب قـدرت هـای شـرقی تجربـه کـرده ایـم کـه در ذهـن ملـت مـا تـأثیرات منفـی از آن دوران به جـا مانـده اسـت. شـکی نیسـت کـه هـر کشـوری آرزوی سـلطه بـر دیگـران را در سـر دارد اما باور ما ایـن اسـت کـه پیـروزی سـلطه گـران از راه زور دایمی نیسـت. اگـر چنـین مـی بـود مـا بایـد هنوز هم تحت سلطهٔ استعمار می بودیم.

این مقام طالب بـه شـوخی بـه مـن گفـت: از دوران کـودکی از علمـای دیـن شـنیده بـودم کـه قوم یأجوج و مأجوج کـه در قـرآن ذکـر آنـان رفتـه اسـت و در آخرزمـان ظهـور مـی کننـد، بـه گمـان اغلب شاید همین مـردم چـین باشـند امـا بـا دیـدن این روحیهٔ چینـی هـا گمـان نمـی کـنم کـه آنهـا همان قومی باشند کـه زمـانی برهمـه دنیـا مسـلط می شـوند، بـا اشـتهای سـیری ناپـذیر خـود همـه چیز را می بلعند و با نوشـیدن، آب دریـا هـا را مـی خشکانند! چینـی کـه مـن دیـدم، بـا آن جمعیـت و قـدرت نظـامی عظـیم خـویش، فقـط بـه همـین راضـی اسـت کـه دیگـران کـاری بـه کـارش نداشـته باشـند. او قصـد مداخلـه در کـار دیگـران را ندارد و سرش به کار خودش گرم است.

طالبـان در دوران قـدرت شـان بـا مسـلمانان ایغـور در سـین کیانـگ چـین همکـاری داشـتند و کسانی از آنـان را نیـز در افغانسـتان پذیرفتـه بودنـد اما در سـفر هـای مقامـات چـین بـه افغانسـتان در آن زمان،آنهـا ایـن شـکایت از طالبـان و نگرانـی خـود از وضـع را بـه شـکل بسـیار نـرم و مؤدبانـه مطرح می کردند.

اکنـون از آن زمـان حـدود هشـت سـال سـپری شـده اسـت. رشـد اقتصـادی ایـن کشـور کمونیسـت همچنـان خیـره کننـده بـوده و امسـال بـه نـه درصـد رسـیده اسـت. بنابـه گـزارش هـای اقتصـادی، رشـد اقتصـادی سـریع موجـب آن گردیـده تـا تولیـدات اقتصـادی چـین تقریبـا ۱۷ در صد بیش از حد انتظار باشد. بـه ایـن ترتیـب چـین به مرحلـه یـی رسـیده اسـت کـه بـه زودی بعـد از امریکـا، ژاپـن و آلمـان جایگـاه چهـارمین اقتصـاد بـزرگ جهـان را بـه خـود اختصـاص خواهـد داد. آخرین گـزارش هـا در مـورد اقتصـاد چـین حـاکی از آن اسـت کـه ذخـایر ارزی ایـن کشـور از مـرز یک هزار میلیارد دلار گذشت.

شـکایت بزرگـی از چینـی هـا در سـطح بـین المللی وجود داشـته اسـت کـه آنهـا قـوانین (کـاپی رایت) را زیر پـا مـی کننـد و هرچـه کـه در کشـور های دیگر تولیـد مـی شـود، چـین کـاپی آن را بـه قیمـت ارزان تـر بـه بـازار مـی آورد. البتـه کنجکـاوی چینـی هـا فقـط در مـورد تولیـدات صـنعتی عـادی نیسـت. آنهـا در تلاشـند تـا تکنولوژی فوق مدرن را نیـز بـا هـر وسـیله یـی واز هر جایی بـه دسـت آورنـد در حـالی کـه خـود نیـز در ایـن مـورد مشـغول تحقیقنـد. در دوران ریاسـت جمهـوری کلنتـن در امریکـا، ایـن کشـور افغانستان و سـودان را مـورد حمـلات موشـکی بـه وسـیلهٔ موشـک هـای کـروز قـرار داد. نطـاق امـارت اسـلامی طالبـان در آن زمـان اعـلام داشـت کـه یکـی از ایـن موشـک هـا در جنـوب افغانسـتان بـه صـورت سـالم سـقوط کـرده و کمپیوتر آن نیز فعال است.

چینـی هـا فوراً بـا طالبـان در تمـاس شـده و حاضر شدند تـا ایـن موشـک را بخرنـد! در هنگـام حملـهٔ امریکـا بـه افغانسـتان کـه هنـوز مقاومـت طالبـان ادامـه داشـت، یـک هواپیمـای جاسوسـی بـدون سرنشـین امریکـایی نظـر بـه مشـکلات تکنیکـی ارتفـاع خـودرا از دسـت داد و در ولایـت سمنگان بـه صـورت سـالم فـرود آمـد. چینـی هـا که شاید از طریق مـاهواره مسـیر حرکـت هواپیمـا را تحـت نظـر داشـتند، تقاضـای مشـابه را از طالبان نمودند.

در غرب از استعمار جدید افریقا به وسیلهٔ چین سخن گفته می شود اما صدر اعظم حبشه در این مورد سخنی گفت که می توان آن را باور مشترک میان بسیاری از کشورهای افریقایی دانست. وی گفت: امروز چالش اصلی فرا راه ما مبارزه با استعمار نیست بلکه مبارزه با فقر و نبرد به خاطر پیشرفت و استقلال اقتصادی است. افریقایی ها به این باورند که همکاری با چین می تواند چنین فرصتی را برای آنان فراهم آورد

چین بـا جمعیـت بـیش از یـک میلیـارد نفـر، برای تولیـدات داخلـی خـود، بـازار قدرتمنـد داخلـی نیز دارد. تقاضـای داخلـی نیـز عامـل مهمـی در رشد تولید در چین به شمار می رود.

در آغـاز همـین مـاه عیسـوی اجـلاس سـران حـدود پنجـاه کشـور افریقـایی در پکـن گشـایش یافـت و هوجینتـاو رئـیس جمهـور چـین در آغـاز ایـن اجـلاس گفـت کـه کشـورش کمـک هـای خـود بـه قـارهٔ افریقـا را افـزایش خواهـد داد و کمـک هـای چـین در طـول سـه سـال آینـده بـه قارهٔ افریقا دو برابـر خواهـد شـد. در ایـن اجـلاس روی دوهـزار قـرارداد تجـاری بحـث شـد و تعـداد زیادی از ایـن قـرار داد هـا بـین طـرفین بـه امضـا رسـید. رهبـران کشـور هـای افریقـایی از افـزایش تمـاس هـای اقتصـادی بـا چـین بسـیار راضـی هسـتند. ایـن مسـأله موجـب نگرانـی امریکاسـت. بعضـی از کشـور هـای غربـی چـین را مـتهم مـی کنند که با رژیـم هـای سـرکوبگر در افریقـا رابطـه دارد اما چین بـه ایـن انتقـاد هـا تـوجهی نـدارد و مدعی اسـت کـه تـأمین مناسـبات تجـاری برکنـار از مسـایل سیاسـی اسـت و مـی توانـد بـه نفـع مردمان کشور ها تمام شود.

چین بخـش مهمـی از ایـن پیشـرفت خـود را مدیون طـرح برنامـه هـای معقـول و جلـوگیری از فسـاد در دسـتگاه هـای دولتـی اسـت. در ایـن کشـور هنـوز بـر بنیـاد نظـام کمونیسـتی، دولـت از قـدرت زیـاد برخـوردار اسـت و بـا کسـانی کـه بـه فسـاد مـالی آلـوده باشـند، بـه شـدت برخـورد مـی شود.

امـا نبایـد گمـان کـرد کـه رشـد اقتصـادی ۹ درصـد یـا بیشـتر از آن مـی توانـد نشـان از بلنـد رفتن سطح زنـدگی مـردم ایـن کشـور بـه پیمانـهٔ کشور هـای اروپـایی یـا امریکـا باشـد. هنـوز هـم سطح زنـدگی در کشـور چـین بسـیار پـایین اسـت و یکـی از عوامـل شـگوفایی اقتصـاد چـین و رشـد سـریع تجـارت ایـن کشـور پـایین بـودن سـطح دستمزد هاست. پس مـی تـوان گفـت هنـوز چـین از آن مرحلـه فاصـلهٔ زیـادی دارد کـه رونـق اقتصـادی ایـن کشـور بـه بهبـود قابـل توجـه در وضـع زنـدگی مـردم بینجامـد. بـه همـین دلیـل بعضی ها به این باورنـد کـه رشـد اقتصـادی چـین می توانـد در آینـدهٔ نـه چنـدان دور بـه مشـکلات اجتمـاعی در ایـن کشـور بـزرگ بینجامـد و مـردم ایـن کشـور خواسـتار آزادی هـای سیاسـی در ایـن تنها کشور به نـام کمونیسـت بـاقی مانـده در آسـیا گردند.

امـا مـردم چـین کـه خـاطرات دوران سـخت رژیـم کمونیسـتی در دوران زمامـداری مـائو را فرامـوش نکـرده انـد، از وضـع جدیـد بسـیار راضـی به نظر می آیند. رژیـم کمونیسـتی جدیـد بـه چینـی هـا فرصـت آن را فـراهم آورده اسـت تـا ثروتمنـد و حتـی میلیـونر شـوند. کـاری کـه در یـک نظـام کمونیسـتی اصـلا قابـل تصـور نیسـت. دیگـر از کمونیزم در چین جـز یـک نـام و یـک پـرچم سـرخ چیزی بـاقی نمانـده اسـت. چـین مـی رود تـا نـه بـا نیروی نظامی، بلکه با تجارت، جهان را فتح کند.

چین بـرای ادامـهٔ رشـد، بـه مـواد خـام و بـه خصـوص مـواد انـرژی را ضـرورت دارد. از آن جـا که امریکا بـه شـدت در صـدد تحکـیم پایـه هـای قـدرت خـود در آسـیا بـه منظـور تحـت کنتـرل درآوردن منـابع انـرژی ایـن قـاره اسـت، چـین بـه سـوی افریقـا رو مـی آورد. امـا روش نفـوذ چـین بـرخلاف امریکـا و متحـدین غربـی ایـن کشـور، توسل به نیروی نظامی نیست.

در غـرب از اسـتعمار جدیـد افریقـا بـه وسـیلهٔ چـین سـخن گفتـه مـی شـود امـا صـدر اعظـم حبشه در این مـورد سـخنی گفـت کـه مـی تـوان آن را بـاور مشـترک میـان بسـیاری از کشـورهای افریقایی دانسـت. وی گفـت: امـروز چـالش اصـلی فرا راه ما مبارزه با اسـتعمار نیسـت بلکـه مبـارزه بـا فقـر و نبـرد بـه خـاطر پیشـرفت و اسـتقلال اقتصادی اسـت. افریقـایی هـا بـه ایـن باورنـد کـه همکـاری بـا چـین مـی توانـد چنـین فرصـتی را برای آنان فراهم آورد.

ما دربارهٔ وضعیت کنونی کشور شدیداً نگران هستیم

اشاره

جناب استاد ربانی رهبر جهاد و مقاومت روز دوشنبه از یک سفر به خارج از کشور بازگشتند، و قرار بود ایشان دربارهٔ مسائل و اوضاع کنونی کشور آراء و اندیشه های خود را در یک نشست خبری به آگاهی عموم برسانند، اما به دلیل ناگوار بودن صحت ایشان این کار نشد. هفته نامه های مجاهد و پیام مجاهد و روزنامهٔ چراغ از استاد تقاضا کردند گفتنی های خویش اگر کنفرانس خبری ممکن نیست به آنها بگویند. استاد پذیرفتند و آنچه در زیر می آید ما حصل این گفتگوست.

جناب استاد نظر شما دربارهٔ اوضاع کنونی کشور چیست؟

بسم الله الرحمن الرحیم

ما دربارهٔ وضعیت کنونی شدیداً نگران هستیم. به باور من اوضاع به سوی پیچیدگی پیش می رود، اوضاع کنونی بسیار شباهت دارد به اوضاع و احوالی که در ده سال پیش طالبان به سوی کابل پیش می آمدند. در آن زمان یک سری کارهایی در سطح بین المللی به سود طالبان صورت می گرفت و خطر طالبان را بسیاری ها جدی نمی گرفتند و کسانی از افغان ها در مطبوعات غرب، ایالات متحدهٔ امریکا و اروپا به نفع آنان مقاله و تحلیل می نوشتند و تبلیغ می کردند و غرب و آمریکا را اطمینان می دادند که طالبان هرگز برای تمدن غرب خطری نیست بلکه مجاهدین هستند که برای غرب و تمدن غربی خطرند و ما در آن زمان برعکس می گفتیم که ما هیچ وقت برای تمدن غرب خطر نیستیم بلکه ما با مبارزه و جهاد برضد کمونیسم و اتحاد شوروی برای صلح و امنیت جهانی نقشی بسیار مهم بازی کرده ایم. و شماری مقاومت ما را در برابر طالبان یک جنگ داخلی قلمداد می کردند و آن را جنگ شمال و جنوب می گفتند. مطبوعات و محافل غربی همه تحت تأثیر این تبلیغات مجاهدین را جنگ سالار و تفنگ سالار گفتند و برای آنان القاب و مدال های از این قبیل دادند.

اکنون ما در حینی که شدیداً طرفدار صلح و آشتی هستیم، شدیداً نگران هستیم که باز کدام توطئه یی در کار نباشد و باز کشور به سوی بحرانی تازه نرود. من یکی دو روز پیش در جلسه یی با رئیس جمهور این نگرانی ها را درمیان گذاشتم و گفتم که پارلمان و شخصیت های مهم و جریان های سیاسی باید از راه مطبوعات با شفافیت و روشنی در جریان تحولات قرار بگیرند. مسائلی مانند ارسال نامه های از سوی شما به مولوی فضل الرحمن و کسانی دیگر و واگذاری مناطقی در جنوب به طالبان باید روشن شود و همگان از حقایق آن ها آگاهی یابند. ما واقعاً می خواهیم که شرایط کنونی به نفع صلح و ثبات تغییر کند و کشورما از همکاری های بین المللی در جهت بازسازی و رفاه و توسعه بهره بگیرد.

اما متأسفانه در طول پنج سال گذشته به دلیل نبودن یک استراتژی ملی از این امکانات و همکاری های بین المللی استفادهٔ درست صورت نگرفته است.

شما چه راه حلی برای اوضاع کنونی پیشنهاد می کنید؟

یک جبههٔ وسیع ملی برای منافع ملی افغانستان همآهنگی احزاب و شخصیت های ملی به میان بیاید و این جبهه دارای این ویژگی ها باشد:

- بر محورهای اتفاقی تأکید کند.
- هدف رسیدن به مقام و امتیازاتی نباشد.
- خواسته های ملی در آن با شفافیت مطرح شود
- اعضای رهبری آن باید از تأیید مردمی برخوردار باشند و نه افراد فرمایشی.

برای اوضاع کنونی از راه تفاهم نه جنگ راه حلی جستجو کند. باید در این جبهه بدون این که، که از غرب آمده است و که از شرق و یا چه کسانی در داخل بودند و چه کسانی در خارج از کشور و در گذشته در تفاهم بودند یا در رویا رویی با یک دیگر، گردهم جمع شوند و برای افغانستان یک استراتژی ملی وضع کنند که از جمله در آن نحوهٔ همکاری های بین المللی با افغانستان تبیین شود، هرچند اکنون دیر شده است اما لازم است برای صلح و ثبات در کشور این کار انجام شود.

شما در این راستا چه کاری کرده اید؟

ما از ماه ها پیش در این راستا تلاش هایی انجام داده ایم و دید وادیدهایی با شماری از شخصیت ها و جریان ها داشته ایم.

مردم به چنین تلاش هایی که در گذشته انجام شده است چندان اطمینان ندارند، چون غالباً این تشکلات وجبهه ها به سود منافع و مسائل گروهی و قومی خاص تلقی شده است؟

برخی از این تشکیلات در گذشته نشان داده است برای حل مشکل ملی کارساز بوده است مانند جبههٔ متحد که تا آخر برای وحدت افغانستان و استقلال و آزادی، همگی مقاومت کردند و از سقوط افغانستان جلوگیری کردند.

من از روزهای اول پس از انتقال قدرت معتقد بودم که این جبهه باید کارش را ادامه بدهد، اما برخی از دوستان خواستند برای این که ادامهٔ کار جبهه به معنای مخالفت با خواست سازمان ملل متحد و جامعهٔ جهانی تلقی نشود، کار آن توقف یابد.

من پس از انتقال قدرت از رئیس جمهور خواسته بودم که ما جهت تحکیم وحدت ملی باید یک جبههٔ بزرگ ملی را بسازیم و من برای تحکیم وحدت ملی درمیان اقوام افغانستان سفری به ولایات جنوب کشور انجام دادم و دید وادیدهایی با سران و بزرگان و شخصیت های آن ولایات کردم.

تأثیر پیروزی دموکرات ها در آمریکا بر اوضاع افغانستان را چگونه ارزیابی می کنید؟

به باور من پیروزی دموکرات ها در آمریکا بر مسألهٔ افغانستان به زودی تأثیرات بسیار جدی نخواهد گذاشت، اما در داخل افغانستان موجب یک سری بی تصمیمی ها و توقف خواهد گردید.

شما در اواخر ماه مبارک رمضان سفرهایی به خارج داشتید، بگویید که در این سفرها چه کارهایی انجام شد؟

در اواخر ماه مبارک رمضان جهت ادای عمره به مکهٔ مکرمه رفته بودم و پس از عید جهت شرکت در کنفرانس بین المللی "تئوری توسعهٔ کشورهای اسلامی" در شهر استانبول به جمهوری ترکیه سفر کردم. این کنفرانس به ابتکار پروفیسر نجم الدین اربکان نخست وزیر اسبق ترکیه و رهبر تاریخی حزب سعادت آن کشور از سوی "بنیاد تحقیقات اقتصادی و اجتماعی" برگزار شده بود و در آن دانشمندانی بیش از چهل کشور اسلامی شرکت ورزیده بودند.

در کنفرانس مسائل مهم جهان اسلام مورد بحث قرار گرفت و فیصله به عمل آمد در محورهای زیر در جهان اسلام باید تلاش شود:

- تأمین وحدت و عدالت درمیان جوامع اسلامی.
- توجه به گفتگوی تمدن ها و نه جنگ تمدن ها.
- عدالت در روابط دولت ها و ملت ها و مبارزه با بهره کشی از ملت ها.
- تلاش جهت رشد اقتصادی وصنعت در کشورهای اسلامی.
- توجه به ایجاد و توسعهٔ سازمان های اجتماعی و جامعهٔ مدنی.
- ایجاد یک مرکز بین المللی برای اندیشهٔ اسلامی و توسعه.

شما در این سفر مصاحبه یی با یک روزنامهٔ ترکی انجام داده اید که موضوعات آن سر و صداهایی را ایجاد کرده است، ممکن است دربارهٔ مسائل آن چیزی بگویید؟

من در این سفر چندین مصاحبه انجام دادم. با کانال تلویزیونی پنج و هشت ترکیه و یک مصاحبه با روزنامهٔ ملی گزیت و یک مصاحبه با روزنامهٔ وقت (که در مطبوعات ما واکیت ترجمه شده است) ترکیه و یک مصاحبه هم با تلویزیون امارات.

روزنامهٔ وقت مربوط به عده یی از جوانان است، شماری از جوانان افغانستان مقیم ترکیه هم با آنان نزد من آمده بودند و اصرار کردند مصاحبه یی با آنان انجام بدهم و من در حین بازگشت از سفر قرار داشتم. من ترجمان انگلیسی داشتم و آنان گفتند که خودمان ترجمه می کنیم. آنان از من پرسیدند که در رسانه ها گفته شده است که طالبان با تبانی حکومت افغانستان و نیروهای خارجی به کابل می آیند، و هم نیروهای بین المللی بخشی از مناطق را در جنوب به طالبان تسلیم داده اند، آیا شما با طالبان می جنگید؟

- ما معتقد هستیم که جنگ راه حل نیست، این طرز دید ما مربوط به حال نیست بلکه ما زمانی که طالبان و حکمتیار با ما می جنگیدند خواهان مذاکره و تفاهم بودیم.

دیگر این که اعلان جنگ و صلح در هر کشوری که دارای حکومت و نظام باشد مربوط به فرمانده اعلای نیروهای مسلح می شود که او در افغانستان رئیس جمهور است، وقتی طالبان به دعوت رئیس جمهور و با تفاهمی از سوی نیروهای بین المللی به کابل بیایند، غیر عاقلانه است که ما هم در برابر طالبان و هم دولت و هم نیروهای بین المللی بگوییم که می جنگیم.

نقطهٔ سوم، پس از انتقال قدرت ما همه نیروهای مسلح خود را به دولت تسلیم دادیم بر اساس برنامه های دی دی آر و دایاگ همه را خلع سلاح کردند. ما زمانی که دارای حکومت مشروع بودیم که در سطح بین المللی هم مشروعیت و رسمیت داشت در برابر طالبان جنگیدیم در مطبوعات بین المللی و توسط برخی افراد از داخل کشور به گونهٔ ظالمانه به عنوان جنگ سالار و تفنگ سالار یاد شدیم. لهذا در چنین حالتی منطقی نیست ما بگوییم که در برابر طالبان می جنگیم.

- پرسیدند، با بن لادن چطور، می جنگید یا نه؟

گفتم: القاعده یک مشکل بین المللی است و حریف خود آمریکا را می داند. در نخستین اعلامیه های شان خروج نیروهای آمریکایی از سرزمین حرمین و کشورهای خلیج را خواسته اند. مشکل القاعده در افغانستان از طریق طالبان راه یافته است. لهذا مشکل اساسی در افغانستان حل مشکل طالبان است.

- دربارهٔ حضور نیروهای خارجی در افغانستان پرسیدند، دربارهٔ حضو

نیروهای خارجی در افغانستان موضع ما همیشه این بوده است که باید نظام ها مسائل دفاع و امنیت خود را، خود به دوش بگیرند. اگر این کار را نتوانند محبوبیت خود درمیان مردم را از دست می دهند. اگر دولت افغانستان نمی تواند تا نیروهای اردو و پلیس ملی تقویت نشود این کار را بکند، باید دربارهٔ زمان حضور و چگونگی ماندن و همکاری نیروهای بین المللی توسط دولت و پارلمان تصمیم گرفته شود.

نیروهای خارجی در ابتدا در افغانستان خوش بین زیاد داشتند چون به کارهای بازسازی و ساخت و ساز می پرداختند اما به اثر اشتباهات و خطاهایی مانند سوزاندن اوراق قرآن کریم و آتش زدن به شماری از اجساد و همکاری کردن به کارهایی که منافی اخلاق و فرهنگ جامعه است، اکنون مردم می خواهند که آنان افغانستان را ترک بگویند.

من در همایش سالگرد شهادت قهرمان ملی گفته بودم که جهت تقویت اردو و پلیس ملی اگر یک بخش کوچک از هزینهٔ نیروهای کشورهایی که در افغانستان نیرو دارند به مصرف برسد، به مراتب مؤثر تر از افزایش نیروهای خارجی است.

- دربارهٔ دیدار با طالبان باید بگوییم که دیدار با آنان یک امر نامشروع نیست، در این باره گفته بودم که کسانی از دوستان و افراد مجاهدین با کسانی از آنان دید وادید هایی کرده اند. این دیدارها دیدارهایی عادی است اما فیصله و تصمیم گیری در این زمینه را باید دولت از راه تصمیم گیری هایی ملی انجام بدهد.

دربارهٔ حضور نیروهای خارجی در افغانستان موضع ما همیشه این بوده است که باید نظام ها مسائل دفاع و امنیت خود را، خود به دوش بگیرند، اگر این کار را نتوانند محبوبیت خود درمیان مردم را از دست می دهند

***

نیروهای خارجی در ابتدا در افغانستان خوش بین زیاد داشتند چون به کارهای بازسازی و ساخت و ساز می پرداختند اما به اثر اشتباهات و خطاهایی مانند سوزاندن اوراق قرآن کریم و آتش زدن به شماری از اجساد و همکاری کردن به کارهایی که منافی اخلاق و فرهنگ جامعه است، اکنون مردم می خواهند که آنان افغانستان را ترک بگویند

***

یک جبههٔ وسیع ملی که منافع ملی افغانستان را لحاظ دارد باید به میان بیاید

کسب هنر

آذری حسینی

از سپهر گلگون خون جگر باید کشید
جور بسیار از پی کسب هنر باید کشید
زن رقم با خون دل شاعر به نظم دفترت
کاندرین بازار پای رهگذر باید کشید
تا توانی مختصر جانی دهی این خامه را
سال ها در راه او جان مختصر باید کشید
پر خطر باید سفر در عمق دریای سخن
تا که از اعماق این دریا گهر باید کشید
درّ و مرجانند بر من لطف الفاظ دری
درّ و مرجان را به تار شعر در باید کشید
ای تغافل کار! چندان می کشم بار غمت
کز غبارم سرمه در چشم قمر باید کشید
مرد می باید همی ثابت قدم در راه عشق
تا چو شاهین عالمی را زیر پر باید کشید
پیش شمع عارض تا شامگه باید نشست
وان شب زلف سیه را تا سحر باید کشید
از می وصلش اگر سرمست نتوان شد شبی
از غم هجرش به این خرمن شرر باید کشید
با خیال او مرا دیوان می خوانند خلق
چند رنج عقل و هوش ای بی خبر باید کشید!؟
چشم دل بگشا! که بازار هنر بی رونق است
بی هنر شو، کر هنر چندان ضرر باید کشید
جور استاد هنر درد مرا درمان نکرد
چند روزی جور اربابان زر باید کشید
واژگون بختیم و لاف عشق بی خود می زنیم
پا به دامان همچو کوه عمری مگر باید کشید
تا بود پیوسته مجهول آن چه آید از سپهر
انتظار پیک ناسور قدر باید کشید
آذری چون نی بنال امروز کز اعجاز فن
شکر از نی می کشند، از نی شکر باید کشید

سرد مهری

صائب

می شود از سرد مهری دوستان از هم جدا
برگ ها را می کند باد خزان از هم جدا
قطره شد سیلاب و واصل شد به دریای محیط
تا به کی باشند این بی حاصلان از هم جدا
گر دو بی نسبت به هم صد سال باشند آشنا
می کند بی نسبتی این بی حاصلان از هم جدا
در نگیرد صحبت پیر و جوان با یکدیگر
تا به هم پیوست، شد تیر و کمان از هم جدا
در خموشی حرف های مختلف یک نقطه اند
می کند این جمع را تیغ زبان از هم جدا
می پذیرد چون گلاب از کوره رنگ اتحاد
گرچه باشد برگ برگ گلستان از هم جدا
تا تو را از هم دور دیدم رفت عقل و هوش من
می شود نزدیک منزل کاروان از هم جدا
پیش ارباب بصیرت گفتگوی عشق و عقل
هست چون بیداری و خواب گران از هم جدا
گرچه در صحبت قسم ها بر سر هم خورند
خون هم را می خورند این دوستان از هم جدا
تا چو زنبور عسل در چشم هم شیرین شوند
به که باشد خانه های دوستان از هم جدا
لفظ و معنی را به تیغ از یکدیگر نتوان برید
کیست "صائب" تا کند جانان و جان از هم جدا

لطف و زیبایی در شعر های عاصی

محمد اسحاق فایز

زنده یاد عاصی، بیگمان از شاعران پراستعداد معاصر افغانستان بود. اگر هیولای مرگ گریبانش را نمی گرفت وسالهای دیگری مانند ما زنده گی می کرد، کارنامه های آفرینشی اش چند برابر آنچه می بود که هم اکنون از او به میرات مانده است.

مقامه گل سوری، لالایی برای ملیمه، دیوان عاشقانه باغ، غم من وغزل من،تنها ولی همیشه، جزیره خون، سال خون سال شهادت، از آتش از بریشم، هشت دفتر شعر های عاصی اند که درجریان ده سال آخر حیات او اقبال چاپ یافته بودند. اشعار چاپ ناشده او نیز یک دفتر دیگری را تشکیل می دهند که خوشبختانه این بخش نیز در اخیر کلیات او که به تازگی اقبال چاپ یافته، آمده است .

روشن ترین نکته در مورد عاصی شهید این است که او دیر به کار شاعری پرداخت و بسیار زود نیز به شهرت رسیدودرمیان حلقات ادبی درداخل و خارج کشور جای پایی برای خود باز نمود .

زنده یادعاصی شاغرباقریحهٔ بود وجلوه های نازک خیالی و زیبا اندیشی درشعر هایش بسیارزیاداست تاآنجا که این جلوه ها موجب بروز حسادت هایی میان همگنانش گردیده بود .

حالاکه او در میان مانیست، نیک می دانم که چندسروگردن از حسودان آنروزی بیشتراست و هیچ کسی نیز نمی تواند از این موضوع انکارکند.

لطف و زیبایی سخن عاصی وجا افتادن شعرش ر ادرمیان مردم و حلقات فرهنکی از این جا می توان قیاس کردکه همین حالا حتا یک جلد از کتابهای چاپ شده اورا دربازار نمی توان یافت وهمه گی پس از چاپ در کوتاه زمانی بفروش رسیده بودند.

دراین کوتاه مقال من می خواهم با یادی دیگرازآن زنده یاد ، تیمناً جستارکوتاهی درکلیات اشعار او داشته باشم و جلوه هایی از آن لطف سخن و زیبا اندیشی های اورا دوباره نمایی کنم .

از دفتر مقامه گل سوری :

(ترا هرشام می بینم
که خورشید از فراز شانه هایت جلگه را بدرود می گوید
وخود در آستان حسرت صبح دگر
یاقوت چشمش را
نگین تاجهای کاجهای جنگل بی سایه می سازد
ترا هرشام می بینم)

مقامه گل سوری _ ص.۱

خطاب شاعردراین جا به مادراست . می تواند این مادر سرزمین شاعر باشد که غروب شامگاهی هایش را شاعر به امید روییدن صبحی دیگر می نگرد، با یاقوت چشم هایش. تشبیه سرخی خورشید در حال غروب به یاقوت وآن هم یاقوت چشم، زیباست.

ویا:

(این ملت منست که دستان خویشرا
بر گرد آفتاب کمر بند کرده است
این مشت های اوست که می کوبد از یقین
دروازه های بسته تردید قرن را
ایمان بیاورید !)

همان مجموعه _ شعر ملت من

صیغه مبالغه در ایبن شعرچقدراست، ملتی دستانش را به دورآفتابی می بنددکه تحمل گرمی آن در یکصدو چهل ونو میلیون کیلومتر دور تر طاقت فرساست.

شاعردرجایی دیگر خود چون زندانی یی می شود در بیابان و در آن بیابانی که از استخوان های عزیزانش به دورخویشتنش حصاری ریخته اندتا سرود غصه های او در آن زندانی باشند:

(از استخوان عزیزان من سرراهم
حصار ریخته اند
سرود غصه ی زندانیی بیابان را
ایا پیامبر آیه های فریادی
بگریه گاه ببر
به سنگ لوحه ی گور عروس من بنویس
شراب دست ترا بی بهار می نوشم)

همان . شعر ...بیا

زیبایی دیگر، خود زبان عاصی است . زبان مردم، واژه های سچه و شسته و روشن. این ویژگی دیگرشعر عاصی است. درزبان او تکلف و تعقیدی نیست. وقتی سخن می گوید مردکوتلی و مرد شهری هر دو آن را می دانند . دختر روستایی و دختر شهر نشین نیزآن را می دانند:

(هر شب هوای کوچه دلدار می کنم
دل را تسلی از درو دیوار می کنم
از بس که باخیال وی آغشته می شوم
هر ذره را خیال سپیدار می کنم
با جفت کفتر ه ی پرچال بام شان
از دور دور قصه بسیار می کنم
آنجا برای دفع گمان بد کسان
تمثیل نقش مردم هشیار می کنم
نذرانه ی مراد همه سیم و زر بود
من نان گرم نذر رخ یار می کنم
در ماه، در ستارهٔ شام و غروب شهر
اورا تمام باغچه دیدار می کنم
از جنس دل زسینه دکانی کشوده ام
سر تابه پای عشقم و بازار می کنم)

همان. غزل در ماه در ستاره

آنانی که ساحل نشین اند و در کنار دریا خانه دارند می دانند که هوای رودخانه چگونه است، درخت وباد و صدای آنها با هم چه آمیزشی دارند :

(من آن در خت عاشقم که ساحلیست جای من
صدای رودخانه یی نشسته در هوای من
ز ابر های قبله هم تمتعی نمی برم ×
مرا بهار می کند حضور آشنای من
ز آب وخاک آتشی ، قد و قیام کرده ام
زمین عاشقانه یی گرفته است پای من
به برگ برگ من دلی، از انتظار می تپد
به شاخه شاخه می دود، جنون ریشه های من
هزار بار دیگرم سر شگوفه کردنست
ازین زمین ازین هوا، اگر رسد نوای من)

همان .غزل درخت عاشق

عاصی اندوه شاعرانه و عاشقانه یی داشت . سرود های او سرود های عاشقان شهر وده اش بود. کمتر سرود های او درمیان مردم گل نکرد و بیشترین آنان چنان جذاب اندکه به زودی دردل می نشینند

عاصی اندوه شاعرانه و عاشقانه یی داشت . سرود های او سرود های عاشقان شهر وده اش بود. کمتر سرود های او درمیان مردم گل نکرد و بیشترین آنان چنان جذاب اندکه به زودی دردل می نشینند. مانند این ها :

درد و غم روز گار آخر شدنیست
بی صبری و انتظار آخر شدنیست
خاموشی این دیار و تنهایی ما
در غربت شام تار آخر شدنیست

***

گل دسته کنم گلاب تر دسته کنم
نیلوفر ونرگس این سفر دسته کنم
نی نی به تو ای عروس گل های بهار
از هر بته گل شیرو شگر دسته کنم

***

هربار که از دهکده ات می گذرم
یک باغچه سبز می شوی درنظرم
آنگاه در خت های آن باغچه را
یک یک به خیال قامتت می شمرم

***

تا دامن آفتاب درچنگ من است
با هرچه شب است و خیره گی جنگ من است
نی گفتن وخودسری که عیبش دانی
اوج هنرو کمال فرهنگ من است

(از دفتر لالایی برای ملیمه)

ادامه دارد

- مشهور است که گفته اند :

ابر اگر از قبله خیزد سخت باران می شود

عاصی می گوید اگر باران سختی هم می شود ، بهرهٔ ما لب خشکی و تشنگیست . این بد بختیی بزرگی است .

راهیابی زبان فارسی به نیم قارهٔ هند

بخش اول

ترجمه و تلخیص: محمد نسیم فقیری

"مکران" یعنی بلوچستان جنوبی امروزی و سجستان یعنی بلوچستان شمالی امروز را مسلمانان در سال (۶۴۳م) (عهد حضرت عمر فاروق "رض" فتح کرده بودند و پای آنان به حدود سرزمین خاندان برهمن سند، دوازده سال بعد از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم رسیده بود

زبان و ادبیات فارسی دری در نیم قارهٔ هند و پاکستان دارای پیشینهٔ یکهزار ساله است. از ورود مسلمانان به این سرزمین یکهزار و سه صد و پنجاه سال می گذرد، زیرا مکران در (۶۴۴) میلادی فتح گردیده بود.

این مدت زمان طولانی را می توان به چهار دوره تقسیم نمود:

۱. دوره یی که با فتوحات سلطان محمود غزنوی پایان می یابد و (۳۷۵) سال را در بر می گیرد، در این دوره زبان و ادبیات عربی و فرهنگ بر قسمت های شمال غربی نیم قارهٔ هند تسلط داشت.

۲. دورهٔ دوم، پنجصد سال را احتوا می کند و مشتمل است برعهد غزنویان و عهد سلاطین، در این دوره نیم قاره "دار اسلام" خوانده شد و رکن مهم وحدت جهانی امت مسلمه بود. در این دورهٔ پنجصد ساله که با ورود سلطان محمود غزنوی آغاز یافته بود، ادبیات فارسی رواج یافت. گرچه زبان فارسی قبل بر این به سرزمین پاکستان غربی نفوذ پیدا کرده بود و حتی در منطقهٔ "ملتان" به حیث گویش، عمومیت داشت.

۳. دورهٔ سوم عهد مغل است که از (۱۵۲۶) تا (۱۸۵۷) را در بر می گیرد، در این دوره، مسلمانان پاکستان و هند با اثرات نو تمدن آشنا گردیدند و فراز و نشیب تحولات فکری بر جامعهٔ آن روز حاکم شده بود. در این دوره افکار و اندیشه ها انکشاف یافت و با آن که آثار تزلزل در اعتقادات نمایان شده می رفت ولی در کنار تخریب و تشتت، سازندگی و تجدد نیز جریان داشت. در تمام این مدت، ارزش های ادبی فارسی، نقش فعال و سازنده را در زندگی مدنی مردمان این سرزمین، بازی می نمود. بعد از آن، تمدن غربی با افکار اجتماعی، اقتصادی و اصول زندگی آن گسترش یافت.

اوضاع نیم قاره پیش از حکومت مسلمانان

قبل از بیان عهد سلاطین، لازم است تا دیده شود که وضع سیاسی شبه قاره از قرن هفت تا پانزدهٔ میلادی - یعنی زمانی که سلطان محمود مناطق شمال غربی را به سلطنت وسیع خود ملحق ساخته بود - چگونه بود؟ قابل ذکر است که "مکران" یعنی بلوچستان جنوبی امروزی و سجستان یعنی بلوچستان شمالی امروز را مسلمانان در سال (۶۴۳م) (عهد حضرت عمر فاروق "رض" فتح کرده بودند و پای آنان به حدود سرزمین خاندان برهمن سند، دوازده سال بعد از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم رسیده بود. "راجه برش" برای مدت چهل سال در هند شمالی حکومت کرد (۶۰۷ - ۶۴۷) این راجه معاصر حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم بود.

یک خاندان دیگر به نام "چندیل" در هند مرکزی بر سر قدرت بود (۸۰۰ ــ ۱۱۸۳) این ها نیز زمانی دارای قلمرو وسیع بودند و با سلطان محمود غزنوی برخورد نیز داشتند. در سدهٔ دهم یک راجای این خانواده به نام "دهنگا" با "جی پال" اتحاد نموده و علیه "سبکتگین" کمک نظامی فرستاده بود، مگر با شکست مواجه گردید. بعد از او راجه "گندا" به قدرت رسید. او با راجهٔ قنوج یک جا شده و در برابر سلطان محمود مقاومت نمود ولی باز هم شکست خوردند. همین راجه گندا است که با یک قصیدهٔ مدحیه به صورت حقیرانه به دربار سلطان محمود شتافت و مورد عفو قرار گرفت.

در این سده، خانوادهٔ "کارکوتا" در کشمیر حکمروایی داشت. دو راجه از این خاندان، نام های "راجه چندراپد" و "راجه مکناپد" شهرت یافتند. در بنگال و بهار بعد از گذشت "راجه برش" ملوک الطوایفی حاکم گردید. در (۷۵۰م) "گوپال" به قدرت رسید و پسرش به نام "دهرم پال" بهار را فتح کرد و "راجهٔ قنوج" باج گذار او شد. راجه های خاندان پال، پیرو مذهب بودا بودند و خانقاه "وهار" را بنا نمودند. پسر "گوپال" به نام "دیوپال"، آسام و اریسه را فتح کرده و با نیرو و قدرت کامل حکومت نمود. خاندان پال روابط دیپلماتیک را با حکومت های سوماترا و جاوا برقرار نمودند. نهمین راجای این خاندان به "ماهی پال" معاصر بود. راجه های خاندان پال، همه روشنفکر و مشوق علوم و فنون بودند. در زمان آنان فن بنایی و سنگتراشی رونق بیشتری یافت. در بنگال غربی به اندازه یی وهار (خانقاه) بنا گردید که این منطقه به نام کشور وهارها شهرت پیدا کرد. کلمهٔ وهار به مرور زمان، تغییر شکل داد و اکنون یک ایالت به همین نام "بهار" در هند وجود دارد.

بعد از راجه های پال، راجه های "سیلین" به قدرت رسیدند. جنرال سلطان شهاب الدین غوری، به نام محمد بختیار خلجی به حکومت آنان خاتمه بخشید.

در قرن هفتم در دکن شمالی - خاندان "چالوکیه" بر سر قدرت بودند. راجه پولاکسین دوم مشهور ترین راجای این خاندان و معاصر پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم و راجه برش مذکور بود.

دانشمند و جهانگرد شهیر چینی "هیون سانگ" در عهد راجه برش و پولاکسین دوم به شبه قاره آمد و از کشورهای آنان بازدید نمود. این جهانگرد اوضاع آن روز شبه قاره را کاملاً بیان نموده است.

سلطان محمود دارای همت بلند، ادیب نواز، مربی علوم و پادشاهی فراخ دل بود. او در مرکز سلطنت خویش (غزنی) دارالعلوم بزرگی را تأسیس نمود. در دربار او شعرای ناموری چون عنصری، فرخی و مسجدی، حضور داشتند.

در این قرن، خاندان برهمن بر سند و ملتان حکومت می کرد و بنیانگذار آن "راجه چچ" نام داشت. او یک سال پیش از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم، مالک تاج و تخت گردیده بود.

چچ بیشتر از پنجاه سال حکومت کرد. پس از او برادرش "چندر" بر تخت نشست و هشت سال حکومت کرد. بعد از چندر، برادر زادهٔ او به نام، "راجه داهر" به حکومت رسید و در زمان او بود که مسلمانان فاتحانه وارد سند و ملتان گردیدند. فرماندهٔ اردوی اسلام، نوجوانی به نام محمد بن قاسم بود. او فقط برای مدت سه سال در این جا اقامت داشت ولی در طی این مدت کوتاه توانست که از کوهپایه های جهلم تا دهانهٔ سند منطقهٔ وسیعی را فتح و به صورت دایمی تحت تسلط خلافت اموی در آورد.

این مناطق پس از اموی ها تحت تسلط عباسی ها قرار گرفت ولی در ربع چهارم قرن نهم یعقوب لیث صفاری توسط خلیفهٔ وقت، حاکمیت آن را از آن خود کرد.

بعد از صفاریان، سند و ملتان دو دولت مستقل گردیدند. پایتخت دولت اسلامی سند، منصوره بود که در جنوب حیدر آباد کنونی موقعیت داشت. مردم این دولت ها در رفاه و آسایش به سر می بردند. مسعودی مورخ و جهانگرد عرب که در (۱۶ــ۹۱۵) به سند آمده بود، می نویسد: امیر ملتان مرد مقتدری بود که یکصد و بیست هزار عسکر داشت نامش عبد الفهلتل منبه بود. ابو منذر عمرو بن عبدالله در منصوره حکومت می کرد. تقریب شصت سال بعد از مسعودی، ابن حوقل به این جا آمد و از امیران ملتان و سند زیاد تعریف نموده است. ابن حوقل می گوید: به زبان های عربی و سندی در این جا حرف زده می شود مگر در مکران، مردم به مکرانی و فارسی صحبت می نمایند. او به دلیل ندانستن فرق ملتانی و سندی، زبان این منطقه را به جای ملتانی "سرائیکی" سندی گفته است.

در اواخر قرن دهم، قرامطه خروج نموده و بر ملتان مسلط گردیدند و در سند نیز حاکمیت شان گسترش یافت. بدین ترتیب سند و ملتان از دنیای اسلام جدا گردید.

در سرحد و پنجاب خاندان شاهی هند و حکومت می کرد. و پهندا (اوهند) دارالسلطنت آنان بود که در شمال شهر اتک موقعیت داشت. با اوج گیری قدرت و نفوذ امیر سبکتگین، جی پال که حاکم لغمان نیز بود، اقدام به اعزام یک لشکر جرار جهت سرکوبی سبکتگین نمود ولی با شکست مواجه شد و متعهد گردید که غرامت بپردازد ولی در بازگشت از پرداخت آن سرباز زد. بنا بر این سبکتگین به لغمان لشکر کشی نمود و بعضی از نواحی آن را فتح کرد جی پال با پشتیبانی راجه ها دوباره صف آرایی نمود ولی باز هم شکست خورد لغمان و نیمی از وادی پیشاور را از دست داد. بدین ترتیب سرزمین افغانستان امروزی برای همیشه از تسلط هندوان نجات یافت. و در اثر تلخی و رنج این شکست ها بود که راجه جی پال دست به خود کشی زد.

سبکتگین در (۹۷۷) وفات یافت، پسر بزرگش "اسماعیل" برای یک سال و پس از او سلطان محمود بر تخت نشست. محمود سپه سالار بزرگ و فاتح و کشور گشای سترگ بود او با لشکر کشی های پیهم در طی پانزده بیست سال، قسمت بزرگی از براعظم آسیا را ضمیمهٔ قلمرو سلطنت خویش ساخت، محمود با دادن شکست های پی در پی به راجاهای خاندان شاهی همهٔ پنجاب را از تسلط آنان خارج ساخت و بعد کانگر، تهانیر، قنوج، متهرا، گوالیار و بند هیل کهند را فتح نمود. در سال (۲۵ــ۱۰۲۴) با عبور از ریگستان ها راجپومانه بر شهر سومنات یورش برد. بتکدهٔ معروف سومنات نیز در این شهر بود. در این جنگ بزرگ تاریخی و سرنوشت ساز، اکثر راجهای هند مرکزی سهم داشتند و با شکست ننگین این ائتلاف بزرگ و پیروزی شکوهمند لشکر اسلام، رعب، شجاعت و مردانگی مسلمانان همه شبه قاره را فراگرفت. سلطان محمود دارای همت بلند، ادیب نواز، مربی علوم و پادشاهی فراخ دل بود. او در مرکز سلطنت خویش (غزنی) دارالعلوم بزرگی را تأسیس نمود. در دربار او شعرای ناموری چون عنصری، فرخی و مسجدی، حضور داشتند. فردوسی را مأمور ساخت تا شاهنامه بسراید. از ابوعلی سینا دعوت به عمل آورد ولی او پنهان شد زیرا در عقیده با سلطان موافق نبود حالانکه محمود یک مسلمان راسخ العقیده بود.

در عهد سلطان محمود، شهر لاهور پایتخت شرقی سلطنت غزنوی گردید و جنرالان و بزرگان به حیث والی به این جا فرستاده می شدند که از جملهٔ آنان می توان از نیالتگین و ایاز نام برد. شاه اسماعیل بخاری و سید علی هجویری مشهور به داتا گنج بخش، به لاهور تشریف برده و به امر رشد و هدایت مردم پرداختند. شعرای بزرگی چون مسعود سعد سلمان و ابوالفرج رونی در لاهور به سر می بردند. چندی بعد عالم بی بدیلی چون ابو ریحان البیرونی نیز به لاهور آمد.

ادامه دارد

کاینات خالق لري، که په خپل سر منځ ته راغلي دي؟

ژباړن: عزیز تحریك

د دې پوښتنې ځواب کوچنیان او ناپوهان نشي ویلی او یا هم په سنتي تولنه کې په علمي نه، بلکې په رواجي توګه ځواب وایي؛ خو د نړۍ د بېلابېلو فلسفي ښوونځیو او دیني اندېښنو پلویان ورته د خپل ځانګړي او ځانګیز فهم او درك پربنسټ ځواب وایي. که د همدې پوښتنې د رښتیني ځواب د موندلو په اسرې په معنویاتو باوري ساینس پوهانو او طبیعت پېژندوونکیو پسې ورشو، هغوی راته د خپلو علمي څېړنو او پلټنو پر تکیه داسې ځواب وایي: په طبیعت کې هرڅه د خدای پاك له لوري ته په تول ترازو برابر پیدا شوي دي د بېلګې په توګه:

"په هواکې د اکسیجن ګاز چې د ساکښانو د ژوند له پاره یو ضروري څیز (عنصر) دی په یوه ځانګړې (ټاکلې) اندازه یانې په سلو کې 21 برخې موجود دی. که دا ژوند ښوونکی عنصر په هوا کې 5 په سلو کې پنځه زیات او یا لږ وای زمونږ ژوند به نه و! په هغه صورت کې به زمونږ د چاپېرپال هر هر څه د اور په سپرغیو په ایرو بدلېدل.

د لمر د حرارت درجه KW 12000 (فارېنهایټه) ده. لمر د ځمکې کُرې نه 150 M.K مېلیون کیلومتره واټن لري. دا مسافه تل لازمي ده. که دا واټن د هر شي په هغه صورت کې موږ (انسانان) له یخنې څخه مرو او که کم شي بیانو له ګرمۍ څخه مړه کېږو.

ځمکه په 24 ساعتونو کې یو ځل په خپل محور څرخي. انسانان او ژوندي موجودات یې په غېږه کې ژوند کوي خو د ځمکې څرخېدل نه محسوسوي. که د ځمکې د څرخېدو سرعت لوړ او یا ټیټ شي د فضا په جوړښتونو (ستورو، سیارو، هوا) کې ستر بدلون رامنځته کیږي. د انسان ژوند له مرګ او سترو ستونزو سره لاس او ګرېوان کېږي.

له دې څرګندونو څخه جوتېږي چې یو جوړونکی او اداره کوونکی (خالق) شته دی!

هیڅ څیز په خپل سر او د تصادف له مخې منځ ته نه دي راغلي.

لطفا به دیوانگان توهین ...

مثبت یا منفی داشته باشد. اگر کسی نتواند احساسات خود را تحت فرمان داشته باشد، می گویند که احساس فلان شخص بر عقلش غالب است. چنین شخصی نیاز به رفتن به نزد روانشناس و تداوی روانی دارد.

مقصود این قلم دفاع از کسانی نیست که آقای جمیل کرزی به آنها دشنام می دهد و بعد از آنان معذرت می خواهد اما اگر جمیل کرزی امروز اسم و رسم نمایندهٔ مردم کابل در ولسی جرگه را نمی داشت و مانند زمان قبل از انتخابات پارلمانی، شخص ناشناس و مجهول الهویه می بود، سخنانش توجهی را بر نمی انگیخت اما مشکل این است که جناب جمیل کرزی از آدرس مردم کابل و به نمایندگی از بخشی از مردم پایتخت، به اصطلاح به جای غمزه، فالیز را لگدمال می فرماید و جای نگرانی در مورد ایشان از همینجاست.

پیشنهاد ما به جمیل کرزی این است که در کنار معذرت خواهی هر روزه از کسانی که تحت تأثیر احساسات به آنها توهین می کنند و اکنون مبدل به عادتی برای شان شده است، باید معذرت اصلی را از مردم کابل بخواهد که جمیل جان از طرف دفتر مبارکهٔ یونیما به نمایندگی از این مردم به ولسی جرگه راه یافته است. حتی دیوانگان شهر کابل هم می گویند که این شخص نمایندهٔ ما نیست و نباید با منسوب نمودن خود به ما، به مقام پر ارج دیوانگی توهین نماید چه رسد به عقلای این شهر!

نیاز به احیای مدارس دینی مردمی

دکتر سید ابراهیم حکمت

این مدارس از نمادهای بسیار اصیل وحدت ملی بودند، چنانچه همه می دانیم که در گذشته چگونه روابط درمیان طلبهٔ دینی و مولوی مدرسه حاکم بود، نزد یک عالم پشتون شاگردان از اقوام ازبیک و تاجیک و هزاره با کمال اخلاص درس می خواندند، یک فقیه و ملای ترکمن و یا ازبیک مرجع محترم نزد طلبهٔ پشتون و تاجیک بود. فقیه و مولوی همه را به دیدهٔ فرزندی می دید و در تربیت همه یکسان عرق ریزی می کرد

در همه کشورهای اسلامی و مناطق مسلمان نشین، در طول تاریخ مدارس دینی نقش اساسی را در حفظ دین اسلام، رشد و توسعهٔ فرهنگ آن، و انجام دعوت و جهاد، بازی کرده و ارتباط مردم را به دین و معتقدات آنان نگه داشته و از آن پاسداری کرده است.

در مشکل ترین اوضاعی از لحاظ فرهنگی و امنیتی مانند اوضاع اتحاد شوروی سابق همین مدارس دینی با خصوصیت غیر حکومتی و ویژگی داوطلبانه بودن آنها، توانست از خاموشی شمع ایمانداری و مسلمانی جلوگیری کند، در درازای تقریباً یک قرن ممنوعیت و قلع و قمع کمونیزم و دیکتاتوری استالینی، این مدارس خود را با شرایط وفق داده با غایب شدن از انظار و به زیر زمین رفتن، بزرگترین کار و کم نظیر ترین شهکار را انجام داد و آسیای میانه و مناطق ققفاز را نگذاشت تا با تاریخ و معتقداتش وداع بگوید. مرحوم سید عبدالله نوری از شاگردان همین مدارسی بود که در عهد شوروی در خفا و در تاریکی های شب دروس عربی و دینی را نزد عالمانی دلسوز و سپاهیانی گمنام ایمان و اخلاص مانند مولانا محمد جان و داملا عبدالرشید، فراگرفت.

در افغانستان مدارس دینی آزاد و غیروابسته به حکومت علم بردار اسلام و ارزش های آن بوده است. علاوه بر حفظ آثار و ذخایر فرهنگی و دوام تعلیم و تعلم و آموزرش و پرورش، در لحظات حساس و روزگار گرفتاری های استعماری و تهدیدهای تجاوز بر آزادی و استقلال، از همین مدارس علم جهاد و مقاومت برافراشته می شده و مرکز تجمع و گردهم آیی های نجات بخش می گردیده است. قهرمانان و شهدای بزرگ زیر القاب "ملاً" و "مولوی" در تاریخ جنگ های آزادی بخش، بر همه معلوم و نام های شان در اوراق آن مسطور است.

نهضت اسلامی و حرکت های اسلام خواهانه در قرن بیست نیز در بخش بزرگ در همین مدارس ریشه دارد، و شجرهٔ آنها به مدارس غیر حکومتی کشور پیوند پیدا می کند. علمای بزرگ و مشهور کشور چه از فارغان هندوستان و چه بخارا، از گذشته های دور تخم حرکت های معاصر را در زمین فکری این کشور پاشیده اند. تاز در جهاد و مقاومت که دیری از آن نگذشته، نقش آنان بسیار بارز و چشمگیر بود، رهبران جهاد چه سنی و چه شیعه بیشترینه علما و فارغان همین مدارس بودند و یا شاگردان آنان. این گفته به هیچ وجه در صدد شرح تاریخ و بررسی همه جانبهٔ این موضوع نیست و قضیهٔ جهاد هم انحصاری نیست، آری در بخش نظم و سازمان دهی جوانب دیگر نقشی مهم تری داشتند، به خصوص مصر و ایران، با در نظر داشت مدارس دینی و علمای مذهبی در آن مناطق.

به هر حال با حوادث معلوم در کشور و تلاش های گوناگون فکری و فرهنگی، مدارس دینی در کشور رو به ضعف گذاشته و بی رونق گردیده است و علاقه مندان آن به پاکستان و ایران می روند تا دروس دینی را فرا بگیرند، و این موضوع به حیث یک پدیدهٔ مشکل زا تلقی می گردد، و طی چند سال اخیر بحث و گفتگوهایی زیاد پیرامون آن صورت گرفت. شورای علمای آقای کرزی به ریاست مولوی فضل هادی شینواری بارها از این موضوع یاد آوری نمودند و در قطع نامه ها آن را گنجانیدند، و خواستار تأسیس مدارس دینی در هر ولسوالی شدند، و آقای کرزی نیز بارها وعده داد تا شود بدین وسیله جلو بیرون رفتن طلبهٔ علوم شرعی را گرفت و فرصت شکار و شست و شوی مغزی جوانان وطن را از دیگران و بدخواهان ربود. خاصتاً این که در مادهٔ ۱۷ قانون اساسی از مدارس دینی و خدمت به آنها تذکر داده شد.

در یک محفل دستاربندی چندی قبل شرف مشارکت یافتم و در آن با استفاده از فرصت در خطاب به مردم و به خصوص بزرگان جهاد و فرماندهان گفتم:

لازم است تا مردم دوباره به مدارس غیر حکومتی بذل توجه نمایند، این عمل آبایی مشروع و مفید خود را دنبال کنند، و سلسله را نگذارند قطع شود. این مدارس باعث جلب برکات و فیوضات الهی می گردد، جامعه را از آسیب های زیاد نگه می دارد، با دادن کمک ها و امدادهای -ولو بسیط و ناچیز- به این مدارس مردم در حقیقت زکات مال و صحت و جاه و آرامی خود را ادا می کنند، و در این که صدقه رد بلاست و سبب زیادت عمر می گردد، مردم ما تردد ندارند.

این مدارس از نمادهای بسیار اصیل وحدت ملی بودند، چنانچه همه می دانیم که در گذشته چگونه روابط درمیان طلبهٔ دینی و مولوی مدرسه حاکم بود، نزد یک عالم پشتون شاگردان از اقوام ازبیک و تاجیک و هزاره با کمال اخلاص درس می خواندند، یک فقیه و ملای ترکمن و یا ازبیک مرجع محترم نزد طلبهٔ پشتون و تاجیک بود. فقیه و مولوی همه را به دیدهٔ فرزندی می دید و در تربیت همه یکسان عرق ریزی می کرد، اهالی و متنفذان قریه با کمال شوق و رغبت به مدرسه کمک می نمودند. حتی سعی می نمودند تا مدرس را به هر گونه که شده راضی نگهدارند تا سلسلهٔ درس و تدریس قطع نگردد و طلبه از درس باز نمانند، آنان به هیچ وجه التفاتی به این نداشتند که این طلبه از کجا و از کدام قوم هستند و یا جناب مولانا مربوط به کدام قوم و منطقه می باشد! بنا بر این همین مدارس و مدرسان عامل مهم ثبات بودند.

همچنان این مدارس از مصادیق بارز جامعهٔ مدنی به شمار می روند، زیرا مردم با ابتکار خود، با دارایی خود، دست به دست هم می دهند، مدرس می آورند، لیلیه می سازند و شور و شعف درس و تعلیم را در منطقهٔ خود ایجاد می کنند، و به جامعهٔ خود استاد، مربی، واعظ، خطیب و ملا تقدیم می کنند، و توجه ندارند که این فارغ التحصیل کجا می رود؟ و در خدمت کدام قوم قرار می گیرد؟

مجاهدان به خصوص فرماندهان و بزرگانی که توانایی دارند، و به جهاد خود ارزش قایلند، و به گذشتهٔ خود افتخار می ورزند و احساس شرمساری و پشیمانی ندارند، به چند دلیل دیگر باید در فکر مدارس باشند: پیغمبر خدا فرموده است که جهاد تا قیامت باقی است و دوام دارد، و در هیچ مقطع پایان نخواهد یافت. شما می دانید که اسلحه و سنگرسازی و سنگرداری در جنگ ها بخشی از جهاد است، و به حیث یک مرحله تلقی می شود که تابع شرایط زمانی و مکانی معین می باشد. با وضعیت جدید در کشور و به میان آمدن دولت جدید با قوه های سه گانه، و باز شدن فضای فکری و فرهنگی، جهاد به مرحلهٔ دیگر وارد شده که به جای کلاشینکوف کتاب و قلم وارد صحنه گردیده است و سقف شورای ملی نمونهٔ خوبی از تبادل نظر و تصادم افکار است که نشان می دهد چگونه منطق رسا و سخن فصیح کار شمشیر را می کند و تنها پرده های تعصب، علاوه بر منافع، جلو آن را گاه گاهی می گیرد و تسلیم آن نمی شود.

جهاد فکری و فرهنگی با کتاب و قلم، در مدارس مردمی و غیر حکومتی به بهترین شکل آن انجام می یابد.

میدان برای مجاهدان بسیار خوبتر و بهتر و با ضرورت مبرم تر باز است. باید فرصت را غنیمت بشمرند و به این امر جهادی سبقت نمایند و دوباره الگوی خیر گردند. مجاهد صادق نباید این سنگر جدید را ترک گوید و به دیگران بگذارد.

در بخش دنیاداری و اعمال حکومت و تداوم مدیریت، نیز این مدارس آسان ترین وسیلهٔ تأمین آنها می باشد ای مجاهد با خبر! دیروز اگر دشمنت از راکت و کلاشینکوفت هراس داشت، امروز باید از کتاب و قلمت در هراس باشد. دیروز از افراد و جنگجویان تو می ترسید. امروز باید از درس و طلبهٔ تو تشویش می داشت. دیروز از سنگرهای مستحکمت اگر احساس نومیدی و شکست داشت امروز باید از مدارست به مراتب نومیدتر و وحشت زده تر باشد. از طریق مدرسه فعال و زنده حاکمیت خود را به وجه احسن می توانی تأمین کنی. خدمت به قوم، به ملت، به دین و آیندهٔ خود، در خدمت این مدارس نهفته است.

بنای مدارس دینی و فعال ساختن آنها، مصارف زیادی هم نمی خواهد، یک فرمانده مجاهد و مؤمن می تواند پیش قدم شود و به جای مصرف یک مهمانی بزرگی که چند صد و احیاناً چند هزار نفر را دعوت می کند و بزکشی را به راه می اندازد، بخش مهم مصارف و بودجهٔ یک مدرسه را تهیه کند. در کار مدارس با ملاحظهٔ سوابق مردم، الگو بودن فرمانده و رهبری او، در توجه و اهتمام و ارزش دادن، اهمیتی زیاد دارد و برای همهٔ مردم منطقه فرصت و زمینهٔ مشارکت را آماده می سازد.

اما در رابطه به پیشنهاد شورای علما به حکومت که باید مدارس دینی تأسیس گردد، باید گفت: حکومت های گذشته حتی در زمان سلطنت مدرسه های خوبی را خراب کردند، سویهٔ تحصیلی را پایین آوردند بناءً چنین توقعی در آینده از حکومت بی جا خواهد بود، حکومت آقای کرزی مکاتب ابتدائیه را نمی تواند به گونهٔ درست تنظیم کند، در بسیاری از مکاتب از تعمیر، معلم، و سایل و... هیچ خبری نیست او چگونه می تواند مدرسهٔ دینی بسازد، در حالی که دونرها و کمک کننده های این حکومت برنامه هایی کاملاً غیر دینی و غیر مذهبی دارند، اکثر آنها در هنگام تمویل نمودن یک پروژه غیر دینی بودن آن را شرط می گذارند، حتی در نهادهای فرهنگی مانند تلویزیون، رادیو و نشریه ها اجازت پخش برنامه های زندهٔ دینی را نمی دهند.

بناءً اگر برخی از شخصیت های آگاه در شورای علمای مولوی شینواری و مولانا کشاف، به چنین عقیده باشند که حکومت مدارس دینی بسازد جایی بسیار تعجب است!

روزی در یک جلسهٔ کاری در اصلاحات اداری بودم، نمایندهٔ وزارت حج و اوقاف پیشنهاد کرد تا حکومت حلقات مساجد را که صبحانه و عصرانه دایر می شود و کودکان خورد سال قرآن و مبادی دینی را فرا می گیرند، مورد توجه قرار دهد و تقویه نماید و شامل برنامه های کاری خود سازد. در مقابل یک تن از مشاوران و متخصصان اصلاحات اداری که یک مرد شصت ساله می نمود، و مانند نمایندهٔ وزارت حج ریش هم نمانده بود، چنین اظهار نظر کرد:

محترم! اگر می خواهید همین حلقات در مساجد توسط ملایان و مؤذنان و علمای دینی دوام کند و فعال باشد، آن را حکومتی نسازید، زیرا از بین خواهد رفت و به جای رونق و توسعه یافتن، یک باره نابود خواهد شد. ما همه به ویژه خودم کلمه و دینیات خود را در مسجد آموختیم، بیایید به امید برنامهٔ حکومت چیزی را که دارید از دست ندهید!!

با شنیدن این نظر نمایندهٔ وزارت سکوت کرد. بلی من مخالف گرفتن کمک از حکومت نیستم، اگر کسی بتواند کمک حکومت و یا حکومتیان را در راستای تقویت مدارس دینی خصوصی جلب کند، کار خوبی کرده است، دادن مدیریت مدارس به حکومت و تطبیق نظم و تشکیل و برنامهٔ حکومتی، در مدارس به حال آنها مفید نخواهد بود. آری حکومت باید به مدارس موجودهٔ رسمی خدمت کند و آنها را رونق دهد و آنها را از فلاکت و بدبختی نجات دهد. برنامهٔ تعلیمات اسلامی را در عموم معارف و تحصیلات عالی اصلاح نماید و رشد دهد، چنانچه آقای اتمر وزیر معارف، از وجود همچو برنامه یی در این اواخر پرده برداشت و با برگزاری یک سمینار در هتل ستاره از نیت خود در این زمینه حرف هایی گفت -خدا توفیقش دهاد!

ملاحظهٔ دیگری در زمینه وجود دارد که مربوط می شود به برنامه ریزی درسی مدرسه، مدرس، طالب، درس و تعلیم، باید بازنگری گردد، در مواد درسی تجدید نظر شود، در بخش هایی مانند: ادبیات، خطابه، زبان خارجی، کمپیوتر، حلقه ها، آداب مناظره، توجه جدی صورت گیرد. این مدارس باید با زمان خود آشنایی داشته باشد، زبان مردم خود را بداند، حرکت و سیر تکاملی خود را ادامه دهد، من حیث بخش مهم جامعهٔ مدنی در ترکیب جامعه و در توازن قدرت اثر گذار باشد. از نارسایی های گذشته عبرت گیرد و در خدمت اسلام و مسلمانان مانند گذشته پیشی گیرد، و با هوشیاری و استقلال در دام دستگاه های استخباراتی گرفتار نشود. این مدارس خصوصیت و ویژگی اصلی خود را که تعلم و آموزش برای خداست، وقتی می تواند حفظ کند و تبارز دهد که مستقل باشد و در قیمومت و سرپرستی آگاهان قرار داشته باشد، وقتی دانش و معرفت هدف باشد - نه شهادتنامه - در آن وقت سویهٔ تحصیلی بالا می رود، و شاگرد زحمت می کشد. با خدمت صادق، دلسوزی، و نیت نیک، مدرسه رسالت خود را به خوبی انجام می دهد، و ملای زنده و آگاه بار می آرد، و از دستبرد دزدان چراغ به دست نجات می یابد و برای شکوه های علامه اقبال، از قبیل:

کار کافر فکر تدبیر و جهاد
کار ملا فی سبیل الله فساد

و یا:

حکایت پیش ملا باز گفتم
دعا بنمود و گفتا عاقبت خیر

دیگر جای و موردی نخواهد ماند بلی کارهای بزرگ، همت های والا و بزرگ می خواهد، اخلاص و پاکی می طلبد. به گفتهٔ لسان الغیب:

غلام همت آن نازنینم
که کار خیر بی روی و ریا کرد

این مدارس از مصادیق بارز جامعهٔ مدنی به شمار می روند، زیرا مردم با ابتکار خود، با دارایی خود، دست به دست هم می دهند، مدرس می آورند، لیلیه می سازند و شور و شعف درس و تعلیم را در منطقهٔ خود ایجاد می کنند، و به جامعهٔ خود استاد، مربی، واعظ، خطیب و ملا تقدیم می کنند، و توجه ندارند که این فارغ التحصیل کجا می رود؟ و در خدمت کدام قوم قرار می گیرد؟

اهمیت و لزوم دین و نقش آن در سعادت فرد و اصلاح و جامعه

سعادت یک امر معنوی و احساس باطنی است، سعادت درختی است که ریشه های آن در اعماق دل انسان فرو رفته و از چشمهٔ زلال ایمان و دیانت آب می خورد. سعادت عبارت است از: آرامش و سکون نفسی، رضایت و خوش بینی، امنیت روانی، امیدواری، محبت و دوستی و تحقق این عوامل ممکن و میسر نیست مگر در سایهٔ دین و ایمان

سید احمد اشرفی

یکی از طبیعی ترین، ضروری ترین و عالی ترین لوازم زندگی انسانی و بزرگترین مسأله یی که همواره ذهن آدمی را به خود مشغول داشته و سرشت و سرگذشت و سرنوشت وی به آن گره خورده، دین و مذهب است.

البته منظور ما از دین در این جا مفهوم کلی و معنای اعم آن است که شامل ادیان توحیدی و شرکی می گردد، هرچند تأثیراتی که از نقش دین ذکر خواهیم کرد بیشتر بر ادیان توحیدی به خصوص دین مقدس اسلام صدق می کند.

ما در این جا همهٔ متدینین و خدا پرستان جهان را در جبههٔ مقابل ملحدین و ماتریالیست ها یکی می دانیم، اما بحث پیرامون مرزها و تفاوت هایی را که میان ادیان وجود دارد، به آینده موکول می نماییم.

چنانچه از صفات کتب تاریخ و آثار باستانی بر می آید، اجتماع انسانی هیچ گاه بدون دین نبوده، بلکه در تمام دوره های تاریخ و در همه جوامع بشری، از بدوی و وحشی گرفته تا شهری و متمدن و درمیان همه طبقات فقیر و غنی، دین حضور چشمگیر و مؤثر داشته است و هم اکنون اکثریت قاطع مردم روی زمین دیندار هستند و تا وقتی که معمای مرگ و حیات و رمز هستی و نیستی در فکر آدمی، مجهول و لاینحل بماند، ناگزیر دغدغهٔ دین و اعتقاد به غیبیات و غریزهٔ عبادت و پرستش، در ضمیر و وجدان او به طور محکم و استوار باقی خواهد ماند.

رادها کریشنان فیلسوف و رئیس جمهور پیشین هند می گوید: "شاید همهٔ ادیان به تحلیل رود، ولی اعتقاد به خدا که اصل همهٔ ادیان جهان است، برجای خواهد ماند... مردم شناسی در بررسی نخستین تجلیات دین، این حقیقت را آشکار ساخته است." (۱)

دین در ایجاد و پیشرفت علم و تمدن بشری نقش اساسی و کلیدی ایفا کرده و اصلاً از برکت دین بوده که بشر از مرتبهٔ حیوانیت به مقام والای انسانیت مشرف گردیده است.

اگر یک نظر اجمالی به آثار، عادات، رسوم، اطوار و رفتار انسان ها در گذشته و حال بیندازیم، اثر دین و ایمان را از هر چیزی دیگر بیشتر و برجسته تر می یابیم. بزرگترین حوادث، عظیم ترین نهضت ها، سودمند ترین تشکیلات و تأسیسات، منظم ترین سازمان ها، خطرناک ترین جنگ ها و پیکارها و پرشکوه ترین اقدامات و ایثارها و جان فشانی ها، همان هایی است که به نام دین به وجود آمده است.

نقش دین در سعادت انسان

سعادت بهشتی است که همهٔ افراد جامعهٔ بشری از عالم گرفته تا عامی و از شاه گرفته تا گدا در آرزوی رسیدن به آن می باشد، اما سعادت در کجاست؟ پرسشی که از پاسخ آن همگی ناتوان و درمانده اند.

بعضی ها سعادت را در ثروت و رفاه مادی دانسته اند، ولی تجربه نشان داده که کثرت مال لزوماً سعادت آور نیست، بلکه گاهی می تواند موجب زحمت و مایهٔ بدبختی صاحبش گردد. چنانچه به چشم می بینیم افرادی را که مال و دارایی نه تنها عامل سعادت شان نشده، بلکه برعکس بر بدبختی و شقاوت و درد و حسرت شان افزوده است. گزارش هایی که از ثروتمند ترین و مرفه ترین کشورهای جهان می رسد، بیانگر همین حقیقت است. در امریکا سرزمین طلا و علم، به گواهی دیل کارنگی مربی معروف و بزرگ امریکایی "در هر ۳۵ دقیقه یک نفر خودکشی می کند و در هر دو دقیقه یک نفر دیوانه می شود". (۲)

مردم سویدن با وجودی که از همه نعمات مادی برخوردارند و در اوج رفاه و آسودگی به سر می برند و از هر نگاه زندگی شان بیمه شده است، اما همواره از نگرانی و تشویش و افسردگی رنج می برند و از نارضایتی و نومیدی شکایت می کنند و برای رهایی از این عذاب به مواد مخدر و انتحار پناه می برند.

استاد کولن ولسون، آبادی و عمران و ترقی و رفاه مادی نیویورک را توصیف نموده می نویسد: "وضع نیویورک به روکش زیبایی می ماند که بر روی بدبختی کشیده شده باشد." (۳)

نوشتهٔ این استاد آدمی را که به یاد گفتهٔ مولانا می اندازد:

از بیرون چون گور کافر پر جلل
وز درون قهر خدا عز و جل

آیا داشتن اولاد و فرزند می تواند باعث سعادت انسان گردد؟ حقیقت این است که اولاد زینت دنیا و گل سر سبد زندگی است، اما متأسفانه بسا از فرزندانی که موجب رنج و زحمت پدران و مادران شده اند و جز بدبختی و پشیمانی نتیجهٔ دیگری نداشته اند، فرزندانی را دیده و یا شنیده ایم که به خاطر رسیدن به ثروت و یا قدرت و یا شهوت والدین خود را کشته اند.

آنچه "شکسپیر" از گفتهٔ "لیر" پادشاه به زبان شعر حکایت می کند که: "درد فرزند ناسپاس از درد نیش عقرب بدتر است". و آنچه شیخ اجل سعدی در باب هشتم حکایت اول بوستان، حکایت کرده که:

جوانی سر از رأی مادر بتافت
در دردمندش به آذر بتافت

و آنچه ملک الشعرا بهار دربارهٔ ناسپاسی که برای خوشحالی معشوقه اش، مادر پیرش را به وادی سباع برده افگند، می تواند مبین این حقیقت تلخ باشد که وجود فرزندان لزوماً باعث سعادت و خوشبختی نیست.(۴)

آیا سعادت در علوم تجربی است؟ آیا پیشرفت علوم و تکنیک می تواند دروازه های سعادت را بر روی انسان منتظر بگشاید؟ و وی را به آن بهشت رؤیایی برساند؟ انسان امروز به کمک علم و تکنیک به اکتشافات و اختراعات بی شماری دست یافته و بسیاری از رازهای هستی را برملا ساخته و طبیعت را به نفع خویش تسخیر نموده است، اما متأسفانه تا هنوز شاهد سعادت را در آغوش نکشیده و هر قدر علم تجربی پیش می رود به همان پیمانه بر رنج و بدبختی بشریت افزوده می شود. زیرا علم جدید از حل نیازهای روحی انسان ناتوان است؛ چه علم برای اساسی ترین سؤال های بشر پاسخ مناسب ارائه کرده نمی تواند. سؤال هایی از قبیل: از کجا آمده ام؟ برای چه آمده ام؟ مرا کی آورده است؟ و سرانجام به کجا منتهی خواهد شد؟

مشکلاتی از قبیل احساس پوچی، احساس دلهره و اضطراب، احساس تنهایی و غربت، احساس محرومیت و درماندگی و نا امیدی، ترس از بلاها و مصیبت ها، ترس از مرگ و نابودی و... راه حلی در علم جدید ندارد.

بعد از آن که علم در اروپا از اسارت کلیسا آزاد شد، به پیشرفت هایی عظیم و چشم گیر نایل گردید و به اکشتافات و اختراعات شگفت انگیزی دست یافت و این سبب شد که دانشمندان یکسره شیفتهٔ علم شوند و رسالت هدایت انسان را که در طول تاریخ به دوش دین بود، به عهدهٔ علم بگذارند. "فرانسیس بیکن" گفته بود: "علم، دین انسان رهایی یافتهٔ عصر جدید است". (۵)

از آن وقت عقیده به خدا و دین به سستی گرائید و مردم به پرسش علم روی آوردند، قرن های ۱۶، ۱۷، ۱۸ و ۱۹ دورهٔ "علم پرستی" یا "ساینتیسم" است. اما پس از این که ناتوانی علم در خوشبخت ساختن بشر و عجز آن از حل معماهای پیچیدهٔ زندگی آشکار گردید و به خصوص از هنگامی که علم در خدمت پول در آمد و از ازدواج پول و علم هر دو فرزند بی رحم و بی شعوری به نام "ماشین" متولد گشت، دانشمندان کم کم از علم و پیامدهای آن مأیوس شدند و راه سعادت را در دین و ایمان جستجو کردند:

بدون آرامش خاطر و سکون نفس، دست یافتن به سعادت غیر ممکن است، چون اولین و بزرگترین منبع سعادت آرامش است، ولی این گوهر گران بها را نمی توان با ثروت و قدرت و یا حتی با هوشیاری و علم به دست آورد بلکه تنها و تنها ایمان دینی است که به ما آرامش خاطر و سکون و اطمینان نفسی می بخشد

انشتین گفت: "احساس دینی، شاه فنر تحقیقات علمی است" و ماکس پلان اظهار داشت: "بر سر در معبد علم نوشته شده است: "هر کس می خواهد از این جا گام نهد باید ایمان داشته باشد".(۶)

برتر اندراسل فیلسوف انگلیسی با وجودی که دارای افکار و نظریات مادی است، می گوید: انسان در مبارزه اش برضد طبیعت به کمک علم پیروز گردید اما در مبارزه با نفس خویش به شکست مواجه شد، وی تصریح می کند که تنها وسیلهٔ پیروزی در این میدان دین است. (۷)

دکتر هنری لنک، روان پزشک شهیر امریکایی دربارهٔ این که آیا علم جدید می تواند انسان امروز را سعادتمند بسازد یا نه، می نویسد: "روان شناسان بعد از تجارب و آزمایش هایی فراوان به این نتیجه رسیده اند که تنها تکیه بر تفکر علمی سعادت انسان را فهیم می گرداند، ما از پیشرفت های علمی و معرفتی هرگز به حل مشکلات پیچیدهٔ زندگی موفق نخواهیم شد و هرگز از چشمهٔ سعادت آب نخواهیم نوشید".(۸)

پس معلوم شد که سعادت نه در مال و ثروت است و نه در جاه و مکنت و نه در تعداد فرزندان و نه هم در پیشرفت علوم تجربی، پس سعادت چیست و در کجاست؟ سعادت یک امر معنوی و احساس باطنی است، سعادت درختی است که ریشه های آن در اعماق دل انسان فرو رفته و از چشمهٔ زلال ایمان و دیانت آب می خورد. سعادت عبارت است از: آرامش و سکون نفسی، رضایت و خوش بینی، امنیت روانی، امیدواری، محبت و دوستی و تحقق این عوامل ممکن و میسر نیست مگر در سایهٔ دین و ایمان.

البته تردیدی نداریم که نعمات مادی در تحقق سعادت انسانی بی اثر نیست. پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم، زن شایسته و خانهٔ خوب و مرکب رهوار را از جملهٔ عوامل سعادت انسان دانسته اند،(۹) بلکه منظور این است که این ها نقش اول و اساسی و محوری ندارند و به تنهایی از بر آوردن این مأمول ناتوانند و باید در پهلوی آن ها مؤلفه های اساسی و عوامل بنیادی سعادت که همه از نوع معنوی و روحی است، مهیا گردند. در این نوشته سعی می کنیم تا به برخی از آن ها اشاره یی داشته باشیم و نشان بدهیم که دین در ایجاد و یا حفظ و تقویت آن ها چه نقشی می تواند داشته باشد.

آرامش

بدون آرامش خاطر و سکون نفس، دست یافتن به سعادت غیر ممکن است، چون اولین و بزرگترین منبع سعادت آرامش است، ولی این گوهر گران بها را نمی توان با ثروت و قدرت و یا حتی با هوشیاری و علم به دست آورد بلکه تنها و تنها ایمان دینی است که به ما آرامش خاطر و سکون و اطمینان نفسی می بخشد.

و این حقیقتی است که تجربه و تاریخ آن را به اثبات رسانیده است و هر انسان عاقلی در زندگی روزانه اش آن را لمس می کند. افرادی که از نعمت ایمان و سرمایهٔ دیانت محرومند، تشویش و نگرانی، اضطراب و دلهرهٔ شان از همه بیشتر است.

آنها هرچند از همه وسایل و نعمات یک زندگی مرفه مادی بهره مند باشند، باز هم احساس لذت نمی کنند، به خاطری که آنها هدف زندگی و فلسفهٔ آفرینش را نمی دانند.

آری! آرامش میوه یی از میوه های درخت ایمان است، آرامش نفحه یی از نفحات آسمانی است که پروردگار مهربان بر دل های مؤمنان در روی زمین نازل می فرماید، تا در پیچ و خم زندگی ثابت قدم و در فراز و فرود روزگار خوش بین و شیکبا و مطمئن باشند. خداوند می فرماید: (**الذین آمنوا و تطمئن قلوبهم بذکر الله، الا بذکر الله تطمئن القلوب**) "آنانی که ایمان آورده اند و قلب های شان با ذکر خدا آرامش و اطمینان پیدا می کند، آگاه باشید که با یاد خدا دلها آرام می گیرد". (رعد/۲۸)

ویلیام جیمز پدر روان شناسی نوین می گوید: "زندگی مذهبی دارای دو صفت بارز و مهم می باشد:

۱- زندگی دارای مزه و طعمی می گردد که گویی رحمت محض می شود و به شکل یک زندگی سرشار می آید.

۲- یک اطمینان و آرامش باطنی ایجاد می گردد که آثار ظاهری آن نیکویی و احسان بی دریغ است." (۱۰)

کارل یاسپرس از بزرگترین متفکران اگزیستانس می گوید: "خدا منشأ و هدف و آرامش است، در خدا اطمئنان و مصؤونیت هست. ممکن نیست انسان خدا را از دست بدهد و در عین حال انسان باقی بماند". (۱۱)

همآهنگی با فطرت و نظام هستی

انسانی که به خدا باور دارد و به ایمان دینی معتقد است در حقیقت خود را با فطرت و سرشت خویش که همان فطرت و سرشت کل وجود هست، همآهنگ ساخته است. امروز روان شناسی ثابت کرده که حس خدا پرستی و تدین یک احساس کاملاً فطری و طبیعی در انسان است، طوری که هیچ گاه آدمی نمی تواند بدون آن زندگی سالم و سعادتمندانه یی داشته باشد، و چون به ایمان دینی دست یافت و به معبود و معشوق حقیقی ره یافت، در واقع هم با فطرت خودش و هم با کل نظام هستی همآهنگ می شود، اما کسی که به خدا ایمان ندارد غیر ممکن است که به چنین حالتی نایل گردد، زیرا وی در جهت مخالف فطرت و معاکس طبیعت و ضد قانون هستی و نظام کائنات حرکت می کند.

معنی یافتن هستی

دین به سبب این که هستی را به یک ذات ماورایی نسبت می دهد و تصادف را مردود می داند، وجود کائنات را تفسیر می کند و به جهان معنی می بخشد و پوچی و عبث را از هستی دور می سازد و سرانجام یک جهان بینی مثبت و معنی دار در اختیار فرد مؤمن قرار می دهد.

ویلیام جیمز می گوید: "اگر جمله یی بتواند رسالت جهانی مذهب را برساند، بهتر از این نخواهد بود: "چیزی در جهان بر بیهوده و گزاف نیست، گرچه ظاهراً جهان برخلاف این امر حکم کند". (۱۲)

در حالی که مکتب ها و فلسفه های غیر دینی از این کار عاجز و ناتوانند، آنها با نفی خدا جهان را عبث و پوچ و کائنات را بی صاحب می دانند، جان پول سارتر می گوید:

"در آسمان خبری نیست". فیورباخ خدا را ساخته و پرداختهٔ ذهن انسان می داند.

ماتریالیست به تعبیر صادق هدایت به "سگ ولگردی" می ماند که از پگاه تا بیگاه و از شام تا بام در کوچه ها پرسه می زند و هیچ هدف و فلسفه یی برای بودنش نمی داند.

ادامه دارد

پی نوشت ها

۱. سروایلی رادها کریشنان، مذهب در شرق و غرب، ترجمهٔ امیر فریدون گرگانی، ص۱۸۰

۲. دیل کارنگی، آیین زندگی، ترجمهٔ پروین قائمی و ریحانهٔ جعفری، ص۲۰۱-۲۰۲

۳. دکتر یوسف قرضاوی، الإیمان و الحیاة، ص۶۸

۴. بوسه یی بر دست مادر، به کوشش و گزینش مهدی سهیلی، ص۲۵-۳۲.

۵. ویل واریل دورانت، درس های تاریخ، ترجمهٔ محسن خادم، ص۶۴.

۶. دکتر علی شریعتی، علم و اسکولاستیک جدید، ص۴۷ و ۴۸

۷. قرضاوی، الإیمان و الحیاة، ص ۷۱

۸. دکتر هنری لنک، العودة إلی الإیمان، ص۸۱-۸۲

۹. در حدیثی به روایت احمد بن حنبل.

۱۰. ویلیام جیمز، دین و روان، ص۱۷۸ ترجمهٔ مهدی قائنی.

۱۱. دکتر عبدالله نصری، خدا و انسان در فلسفهٔ یاسپرس، ص۳۱۵

۱۲. دین و روان، ص۱۴

هفته نامهٔ

وآنان که در راه ما با جان ومال جهادکردند محققاً آنان رابه راه خویش هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است
قرآن کریم

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

دور هفتم | سال پنجم | شمارهٔ بیست و هفتم | پنجشنبه ۱۸ عقرب ۱۳۸۵ | ۱۷ شوال المکرم ۱۴۲۶ — | November 09 , 2006

● مجاهد می تواند مطالب را ویرایش کند
● مطالب آمده مسترد نمی گردد.
● آرا واندیشه های مقالات غیر از سرمقاله لزوماً مبین آرا ومواضع جمعیت نیست.

شعار ما

رضاي خداوند(ج) هدف ما
حضرت محمد(ص) رهبر ما
قرآن قانون ما
جهاد راه ما
شهادت در راه خدا از عالي‌ترين آرزوهاي ملت

لطفا به دیوانگان توهین نکنید!

ابوبکر سبزوار

حسنین هیکل روزنامه نگار و سیاستمدار مشهور جهان عرب وسردبیر روزنامهٔ مشهور الاهرام مصر که از یاران نزدیک جمال عبدالناصر رئیس جمهور فقید مصر بود، در یکی از کتاب های خویش خاطرهٔ جالبی را حکایت می کند که با اوضاع کشور ما بی شباهت نیست.

وی می نویسد: پس از واقعهٔ ایلول الاسود (واقعهٔ مشهور به سپتامبر سیاه که ملک حسین فلسطینی ها را در اردن سرکوب نمود) کنفرانس کشور های عربی در رابطه به بررسی همین موضوع در قاهره تشکیل گردید. جمال عبدالناصر در فرودگاه قاهره به پیشواز رهبران عرب رفته بود. یکی از رهبران عرب طرفدار دوآتشه ناصر، قبل از دیگران خود را به قاهره رسانیده و همراه با ناصر در فرودگاه حضور داشت. وی با اصرار به ناصر می گفت که همین که هواپیمای حامل ملک حسین به فرودگاه فرود آید، باید وی را دستگیر سازید زیرا او واقعا دیوانه است! او چند بار این سخن را تکرار کرد تا این که ناصر مجبور شد جوابی به وی بدهد و او را خاموش سازد. ناصر گفت:

پیشنهاد خوبی است اما به نظر من بهتر آن خواهد بود همین که ملک حسین هم به جمع ما پیوست، همه با هم به نزد یک دکتر روانشناس مراجعه نماییم تا او پس از معاینه مشخص سازد که کدام یک از ما بیشتر از دیگران دیوانه ایست!

آن رهبر انقلابی با شنیدن این سخن، زیر لب غرغری کرد و خاموش شد. شاید وی نگران شد که مبادا ناصر در این کار جدی باشد. و روانشناس بدون معاینه هم می توانست تشخیص دهد که در آن جمع چه کسی بیشتر دیوانه است!

در کشور ماهم بزرگان همدیگر را به دیوانگی متهم می کنند اما بعضی ها به این باورند که دیوانگی مقام بلندی است و این آقایان نباید با بستن چنین اتهامی به همدیگر، مقام ارجمند دیوانگی را با بلاهت درهم آمیزند. شوخی نیست که کسانی که مشهور به دیوانگی بودند، سالهای طولانی بر کشور ها از جمله در همین کشور ما هم برمردم حکم رانده اند.

به یاد می آورم که سالها قبل بین مرحوم علی اصغر بشیر مدیر مسؤول نشریهٔ فکاهی ترجمان و مدیر مسؤول یک نشریهٔ دیگر در جلوی در مطبعهٔ دولتی بگو مگویی صورت گرفت. مرحوم بشیر با خونسردی در جواب طرف مقابل می گفت: آغا جان تو لوده هستی!

در این موقع یکی از کارکنان مطبعه که با هردو آشنایی داشت و در صحنه حاضر بود به مرحوم بشیر گفت که چرا او را دیوانه نمی گویی؟ بشیر،با خونسردی خاص خود با آرامی گفت:

دیوانه قابل معالجه است اما لوده قابل تداوی نیست!!

فیلسوف مشهورفرانسوی رنه دکارت می گفت: میان مردم عقل بهتر از هر چیز دیگر تقسیم شده است. این سخن دکارت به این معنی نیست که همه مردم از عقل یکسان برخوردارند بلکه به این معنی است که همگان بهرهٔ خود از این موهبت خداوندی را کامل می دانند و هیچکس نمی گوید که کمتر از دیگران عاقل است.

با توجه به دوره یی طولانی از جنگ و بدبختی در کشور ما، بدون تردید گروه کثیری را می توان یافت که به نوعی دچار مشکل روانی اند که البته بزرگان این کشور هم از این قاعده مستثنی نیستند. اما این که چه کسی بیشتر دیوانه است نیاز به تطبیق پیشنهاد جمال عبدالناصر دارد!

در این میان یک نوع بیماری روانی غیرقابل علاج دیگر هم وجود دارد که مرزی مشخص میان دیوانگی و بلاهت وجود ندارد. بعضی ها سخنانی برزبان می آورند که بعدا از گفتن آن پشیمان می شوند و مجبور به معذرت خواهی می گردند. ایشان در جریان معذرت خواهی می فرمایند که هنگام برزبان آوردن این سخن تحت تأثیر احساسات(!؟) قرار گرفته بودند و بنا براین از کسانی که به آنها توهین کرده اند، معذرت می خواهند! جمیل کرزی از جملهٔ همین قماش احساساتی هاست.

از احساس می توان تعبیر های متفاوت داشت و مانند هر تمایل دیگر در نهاد انسان، می تواند بازتاب عملی **ادامه در ص۵**

صدور حکم اعدام صدام حسین واکنش های موافق و مخالف

در جلسهٔ پایانی دادگاه که روز یکشنبه ۱۴ عقرب در میان تدابیر شدید امنیتی در بغداد، پایتخت عراق، برگزار شد، قاضی رئیس جمهور سابق عراق را به جرم 'جنایت علیه بشریت' به اعدام محکوم کرد.

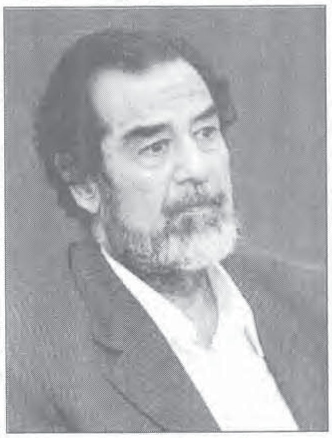
جلسهٔ پایانی دادگاه صدام حسین در شرایطی برگزار شد که دولت عراق به دلیل نگرانی از بروز خشونت از سوی هواداران وی در بغداد و ولایت های مجاور آن مقررات منع رفت و آمد اعلام و مرخصی کلیه خدمهٔ ارتش را لغو کرده بود.

نوری مالکی نخست وزیر عراق ضمن استقبال از حکم اعلام شده دربارهٔ رهبر پیشین عراق، در نطقی تلویزیونی گفت: این حکم، محکومیت تنها یک نفر نیست، بلکه به مثابه "محکومیت یک دوران سیاه" است.

جورج بوش رئیس جمهور آمریکا حکم دادگاه را اقدامی مهم خواند که گذار مردم عراق را "از حکومت جباران به حکومت قانون" هموار خواهد کرد.

اما اتحادیه اروپا مخالفت خود را با حکم اعدام صدام حسین اعلام کرده و از رهبران عراق خواسته است از اجرای آن خودداری ورزند و به سوی آشتی گام بردارند.

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت کویت، دو کشوری که عراق در زمان صدام حسین به آنها حمله نظامی انجام داد، از حکم اعدام او استقبال کرده اند.

دولت ایران اعدام را مجازاتی شایسته برای صدام دانسته است. سخنگوی پارلمان کویت ابراز امیدواری کرد که این حکم هرچه زودتر اجرا شود.

در برابر، حکم اعدام صدام در بیشتر کشورهای عربی با واکنش منفی روبه رو شد.

دولت سوریه حکم اعدام صدام را ناموجه و غیرمعتبر خواند.

گروه اسلامی حماس نیز که دولت خودگردان فلسطینی را به دست دارد، از حکم صادره دربارهٔ صدام حسین انتقاد کرد و محاکمه او را "انگیزهٔ سیاسی" دانست.

به گزارش پایگاه اینترنتی ایلاف، پس از قرائت حکم اعدام در خصوص صدام، دولت عراق در ولایت های اصلی بغداد، دیالی وصلاح‌الدین در اثر درگیری هایی که میان هواداران و مخالفان صدام به وقوع پیوست مقررات آمد و شد برقرار کرده است.

از سوی دیگر، صدها تن از شیعیان شهرهای جنوبی بغداد امروز برای دومین روز متوالی در حمایت از حکم صادره در خصوص صدام دست به تظاهرات زدند.

در حله نیز صدها تن از عراقی‌ها با تجمع در مرکز این شهر، با استقبال از صدور این حکم و در حالی که عکس‌هایی از مقتدی صدر را در دست داشتند فریاد می‌زدند "صدام باید اعدام شود".

در این تظاهرات که در میان تدابیر شدید امنیتی برگزار شد، مسؤولان محلی ولایت ها و مقاماتی از جناح صدر و مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق نیز حضور داشتند.

در موصل نیز مخالفان حکم اعدام صدام در حال برگزاری تظاهرات بودند که به اجبار پلیس متفرق شدند..

عکاس ربوده شدهٔ ایتالیایی رها شد

برخی ازمقامات دولت ایتالیا روز شنبه ۱۲ عقرب رهایی عکاس ایتالیایی در افغانستان را تأییدکردند.

کابریل تورسلو عکاس ایتالیایی پس ازطی سه هفته در ولایت قندهار همراه با مترجم افغانی اش ربوده شد و پس از سه هفته اسارت رها گردید.

رابیندگان آقای تورسلو رهایی او را با باز گرداندن عبد الرحمن شهروند مسیحی شدهٔ افغانی و پناهنده در ایتالیا مشروط کرده بودند.

تا هنوز هویت رابیندگان معلوم نیست و طالبان دخالت در این مسالهٔ را رد کردند. ونیز دربارهٔ نحوهٔ آزادی آقای تورسلوچیزی گفته نشده است. اما پیشتر از این یک روزنامهٔ ایتالیایی به نام "کوریر دلاسرا" شایع کرده بودکه گویا آقای تورسلو در یک درگیری نیروهای اردوی ملی با گروگان گیران زخمی شده و شاید کشته شده باشد.

گفته می شود آقای تورسلو دین اسلام را پذیرفته و اکنون در شهر لندن اقامت دارد و به عنوان خبرنگار عکاس در مناطق بحرانی و جنگ زده خاصتاً مناطق اسلامی مانند جمو و کشمیر افغانستان کرده و مسائل آن ها را به جهانیان معرفی کرده است.

اختطاف و مشکل آفرینی در مسیر کار خبرنگاران داخلی و خارجی به سود هیچ طرفی نیست وبه پوشیده ماندن حقایق و واقعیت زندگی درافغانستان می انجامد.

رئیس جمهور کرزی از من خواسته است بین او و ملاعمر...

در یک مصاحبهٔ دیگر با احمد زیدان گزارشگر الجزیره در اسلام آباد دربارهٔ این گفتگوی تلفنی و نامهٔ رئیس جمهور کرزی گفت که رئیس کرزی از وی خواسته است میان او و رهبرطالبان ملا محمد عمر وساطت کند و آقای کرزی گفته است او در گذشته با طالبان رابطه یی بسیار خوب داشته است و قرار بودکه به عنوان سفیر آنان در سازمان ملل متحد کار کند که اوضاع تغییر کرد و اکنون می خواهد رابطهٔ او را با ملا محمد عمر تجدید نماید.

تا هنوز نتایج این وساطت مولوی فضل الرحمن اعلام نشده است، از خلال کنفرانس خبری روز سه شنبه سخنگوی رئیس جمهور بر می آید که به نتایجی مطلوب دست نیافته است چون آقای رحیمی در کنار آقای حکمتیار از آخند ملا محمد عمر یاد نکرد، ولی برخی از روزنامه های پاکستانی دربارهٔ واکنش ملامحمد عمر به این تقاضای آقای کرزی نوشتند که ملامحمد عمر ضمن یادکردن رئیس جمهور به القاب بسیار بد به جای قبول مذاکره خواستار اعدام و بر دار زدن او شده است.

په دهلي کې د افغانستان په ملاتړ سيمه ييز کنفرانس جوړېږی

رسنيو اعلان کړه چې: "د عقرب په 27 مه د هند په پايتخت ډهلي کې د افغانستان د ملاتړ يو سيمه ييز کنفرانس جوړېږي.

په دې کنفرانس کې پاکستان، ايران، چين، اته صنعتي هېوادونه او همدارنګه د نړيوال بانك، ملګرو ملتونو څو نړيوالو اژانسونو، ترکيې، متحده عربي امارات، قزاقستان او قيرغيزستان استازي ګډون کوي.

د کنفرانس موخه دا ده، کوم هېوادونه چې د افغانستان په بيا رغاونه کې مهمه ونډه لرلای شي، د هغوی ترمنځ همغږي راشي."

د افغانستان په اړه څو نړيوال کنفرانسونه جوړ شوي دي: خو اسمان لکه څنګه چې غربېږي هغسې نه ورېږي او وينو چې د هېوادوالو په اقتصادي حالت کې د پام وړ بدلون نه دي راغلی دا چې په هند کې د بې ثباته اقتصادی حالت پر ملاتړ کنفرانس جوړېږی تمه ده، چې تيرې نيمګړني به په پام کې ونيسي او داسې عملي استراتيژي به جوړه کړي، چې زمونږ د خلکو په ګټه وي.